

D3 UTASÍTÁS

TARTALOMJEGYZÉK

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.1. Az utasítás célja	1.
1.2. Az utasítás hatálya	1.
1.3. Fogalom meghatározások	1.

2. VASÚTI PÁLYÁN KÖZLEKEDŐ JÁRMŰVEK ÉS MUNKAGÉPEK ELŐÍRÁSAI

2.1. Hatósági engedélyek	3.
2.1.1. Típusengedély	3.
2.1.1.1. Típusengedély fajtái	3.
2.1.2. Üzembehelyezési engedély	3.
2.1.3. Hatósági engedély hiánya esetén követendő eljárás	3.

2.2. Futási bizonylatokkal összefüggő eljárás	4.
2.2.1. Futási Bizonylat	4.
2.2.2. Futási Bizonylat kiadására jogosult szervezetek	4.
2.2.3. Futási Bizonylat igénylése	4.
2.2.4. A Futási Bizonylat kiadása	5.
2.2.5. Futási Bizonylat érvényessége	6.
2.2.6. A közlekedés lebonyolítása	6.

2.3. Közlekedési engedélyek	7.
2.3.1 Engedély célja	7.
2.3.2 Engedélyek kérése	7.
2.3.3. Engedély kiadása	7.
2.3.4. Engedély kéznél tartása	7.

3. MUNKAGÉPEK ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK DOKUMENTÁCIÓI

3.1. Munkavédelmi engedélyek	8.
3.1.1. Általános minőségtanúsítás	8.
3.1.2. Munkavédelmi minősítés	8.
3.1.3. Munkavédelmi üzembe helyezés	8.
3.1.4. Biztonságtechnikai, érintésvédelmi felülvizsgálat	8.

3.2. Műszaki dokumentációk	8.
3.2.1. Kezelési és karbantartási utasítások	8.
4. MUNKAGÉPEKRE, VASÚTI JÁRMŰVEKRE VONATKOZÓ KARBANTARTÁSI KÖTELEZETTSÉGEK	
4.1. Vasúti járműveknél	
9.	
4.1.1. Napi karbantartás	9.
4.1.2. Kisműszaki karbantartás és vizsgálat	9.
4.1.3. Nagyműszaki karbantartás és vizsgálat	9.
4.1.4. Középjavítás	10.
4.1.5. Nagyjavítás	10.
4.1.6. Futásbiztonsági felülvizsgálat	11.
4.1.6.1. Felülvizsgálat végezhető	11.
4.1.6.2. Ciklusidő változás	11.
4.1.6.3. A felülvizsgálaton végrehajtandó feladatok	
11.	
4.2. A Pályavasút vasúti munkagépeinek és járműveinek TMK ciklus típusai	
12.	
4.2.1. Jelmagyarázat	12.
4.2.2. Periódus idő	12.
4.2.3. Üzemóra	13.
4.2.4. Ciklus és periódus időktől való eltérés	
13.	
4.2.5. Ciklustól eltérő időszakos vizsgálatok	
13.	
4.2.6. Vasúti munkagépek és járművek ciklus ideje	
13.	
4.2.7. TVG pótkocsik javítási ciklusa	14.
4.2.7.1. Járművek éves vizsgálata	14.
4.2.7.2. Járművek fővizsgálati ciklusideje	14.
4.2.8. Mérőkocsik javítási ciklusa	14.
4.2.9. Új gépek javítási ciklus ideje	14.
4.2.10. Üzemi célú kocsik javítási ciklusa	14.
4.2.11. Külső vállalkozások vasúti járművei	14.
4.3. Kismunkagépek	15.
4.3.1. Szerkezetvizsgálat	15.

4.3.2. Fővizsgálat	15.
4.3.3. Időszakos biztonságtechnikai felülvizsgálat	16.
4.4. Egyéb gépek ciklusideje	16.
4.5. TMK tevékenység végzése	16.
4.5.1. Javítási engedély kiadása	16.
4.5.2. Kis- és nagyműszaki vizsgálat és javítás	16.
4.5.3. Futásbiztonsági felülvizsgálat	16.
4.5.4. Közép és nagyjavítások	17.
4.5.5. Kismunkagépek szerkezeti, biztonságtechnikai és fővizsgálata	17.
4.6. TMK tervek készítése	18.
4.6.1. TMK terv minta	18.
4.6.2. TMK terv felterjesztése	18.
4.6.3. Felterjesztés határideje	18.
4.6.4. TMK tervek végrehajtása	18.
4.7. Vasúti munkagépek és vontató járművek fűtőkészülékeinek előírásai	19.
4.7.1. Fűtőkészülékek üzembe állítása	19.
4.7.2. Fűtőkészülékek beépítése, javítása	19.
4.7.3. Fűtőkészülékek felülvizsgálata	19.
4.7.4. Javítások, felülvizsgálatok dokumentálása	19.
4.7.5. Fűtőkészülékek kezelése	19.
5. EMELŐGÉPEK ÜZEMELTETÉSE ÉS KARBANTARTÁSA	
5.1. Emelőgép Biztonsági Szabályzata	20.
5.2. Fontosabb fogalmak	20.
5.3. Emelőgép kezelés személyi feltételei	21.
5.4. Az emelőgépek üzemeltetőjének felelőssége	21.
5.5. Emelőgépek nyilvántartása	21.
5.6. Az emelőgépek kísérő dokumentációja	22.
5.7. Munkavédelmi üzembe helyezés	22.
5.8. Emelőgépek vizsgálatai	22.
5.8.1. Vizsgálatok során elvégzendő feladatok	23.
5.8.2. Vizsgálatok dokumentálása	23.
5.8.3. Emelőgépek és azok vizsgálatainak nyilvántartása	23.

5.9. Emelőgépek műszak előtti karbantartása	24.
5.10. Munkavédelmi oktatás	24.

6. SEBESSÉGREGISZTRÁLÓ KORONGOK ÉS SZALAGOK KEZELÉSE

6.1. Sebességmérő és regisztráló órák felszerelése	25.
6.2. Mérő és regisztráló órák ellenőrzése, hitelesítése	25.
6.3. Sebesség adat táblák	25.
6.4. Mérőórák meghibásodása	26.
6.5. Regisztráló órák kezelése	26.
6.6. Regisztráló szalagok és korongok kezelése	26.
6.7. Regisztráló szalagok és korongok ellenőrzése	27.
6.8. Ellenőrzések nyilvántartása	27.

7. GÉPKEZELŐI LÉTSZÁM ÉS GÉPÁPOLÁSI IDŐ MEGSZABÁSA

7.1. Általános előírások	28.
7.2. Vasúti járművek	28.
7.3. Jelmagyarázat	28.
7.4. Közúti föld- és rakodó gépek	29.
7.5. Kismunkagépek	29.

8. GÉPKEZELÉSRE, JÁRMŰVEZETÉSRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

8.1. Gépkelésre vonatkozó előírások	30.
8.1.1. Építőgépek kezelési kategóriái	30.
8.1.2. Tanfolyam alóli mentesség	30.
8.1.3. Tanfolyamok szervezése	30.
8.1.4. Jogosítványok kiállítása	30.
8.1.5. Egészségügyi alkalmasság	31.
8.2. Vasúti járművek, munkagépek vezetésére vonatkozó előírások	31.
8.2.1. Jogosultság vasúti járművek vezetésére	31.
8.2.2. A pályavasút gépeinél szükséges vasúti járművezetői képesítések	31.
8.2.3. Típusismeret	31.
8.2.4. Egészségügyi alkalmasság	31.
8.3. Vonalismeret	32.
8.4. Igazolványok kéznél tartása	32.

9. NYILVÁNTARTÁSOK VEZETÉSE, ADATSZOLGÁLTATÁS

9.1. Nyilvántartások vezetése a gépüzemeltető és állagtulajdonosi szolgálati helyeken	33.
9.2. A gépek műszaki és teljesítmény adatainak nyilvántartása	33.
9.3. Géplap és gépkönyv vezetése	33.
9.4. Géplap kitöltési útmutató	33.
9.5. Gépkönyv kitöltési útmutató	34.
9.6. Napi karbantartás nyilvántartása	34.
9.7. Üzemi karbantartási napló adatai	34.
9.8. Regisztráló szalagok és korongok ellenőrzésének nyilvántartása	35.
9.9. Emelőgépek és berendezések, emelő eszközök nyilvántartása	35.
9.10. Munkagépek és vasúti járművek nyilvántartása	35.
9.10.1. A gépek, járművek csoportosítása	35.
9.10.2. Állagstatisztika	35.
9.10.3. Veszélyes termelő-berendezések nyilvántartása	35.
9.10.4. A nyilvántartásban szereplő adatok	35.
9.11. TMK tervek felterjesztése	36.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 36.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet	Nyilatkozat és elismervény.	37.
2. sz. melléklet	Futási bizonylat.	38.
3. sz. melléklet	Nyilatkozat a vasúti pályán közleketendő vasúti jármű adatairól.	39.
4. sz. melléklet	Engedély.	40.
5. sz. melléklet	Kisműszaki (KM) vizsgálat	41.
6. sz. melléklet	Nagyműszaki (NM) vizsgálat	43.
7. sz. melléklet	Középjavítás (Kj)	46.
8. sz. melléklet	Kismunkagépek szerkezeti vizsgálati előírásai	48.
9. sz. melléklet	Kismunkagép vizsgálati jegyzőkönyv	51.
10. sz. melléklet	TMK vizsgálatok kimutatása	53.
11/1. sz. melléklet	Emelőgépek vizsgálati rendje.	54.
11/2. sz. melléklet	Emelőszerkezetek	55.
12. sz. melléklet	Emelőgép törzslap.	56
13. sz. melléklet	Emelő, függesztő és tartó eszközök nyilvántartása.	57.
14. sz. melléklet	Terhelési próba jegyzőkönyv.	58.
15. sz. melléklet	Igazolás típusismeretről	59.
16. sz. melléklet	Üzemi karbantartási napló.	60.
17. sz. melléklet	Emelőgép állagstatisztika.	61.

18. sz. melléklet	Gépállagstatisztika	
62.		
19. sz. melléklet	Nyilvántartások vezetésére, adatszolgáltatásra kötelezett szolgálati helyek és egységek.	63.
20. sz. melléklet	TMK lap vasúti járművekhez, pótkocsikhoz	64.

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.1./ Az utasítás célja

A pályavasúti munkagépek, emelőgépek és vasúti járművek vizsgálati, karbantartási, ellenőrzési és nyilvántartási rendszerének meghatározása.

1.2./ Az utasítás hatálya

Az utasítás hatálya kiterjed valamennyi MÁV ZRt. normál, széles és keskeny nyomtávolságú vonalain közlekedő, a Vtv. 2. § (2) bekezdés 2. pontja szerint a működés fogalma körébe tartozó tevékenységet szolgáló, kifejezetten a pályavasúti szervezet feladatai ellátása érdekében munkát végző pályavasúti kis és nagymunkagép, vasúti járművek, emelőgépek és nem a vasúti pályán közlekedő munkagépek üzemeltetési és karbantartási műszaki előírásaira, függetlenül a jelen pontban megjelölt gépek és járművek tulajdonosától.

1.3./ Fogalom meghatározások

- **Vasúti jármű:** a pályavasút állagában lévő vontató vagy vontatási célra is alkalmas járművek, valamint az ezek által vontatott kocsik, melyek kizárólag üzemi célokat szolgálnak. Az utasítás nem vonatkozik a közforgalomban résztvevő, vontató és vontatott járművekre, még ha azokkal időszakonként belső anyagmozgatási feladatokat is ellátnak.
- **Szállító szerelvény:** azok a vasúti járművek, amelyek különféle rakományok szállítására alkalmas, speciális felépítményekkel is ellátott, vasúti kocsikból kerültek összeállításra és szolgálati vonatként közlekednek.
- **Vasúti munkagép:** vasúti járműszerkezetre helyezett, épített, különféle munkafeladatok gépi végzésére kialakított munkagép, amely közlekedési szempontból vasúti járműnek minősül.
- **Állagban tartó:** az a MÁV ZRt. szervezeti egység, illetve külső vállalkozás, amelynek a gép, jármű tulajdonában, vagy jogszerű használatában van.
- **Külső vállalkozók:** egyéni és társas vállalkozások, függetlenül azok szervezeti, társasági formájától és alapítójától. Ide tartoznak a MÁV ZRt. alapítású kft-k is.
- **Üzemeltető:** az a MÁV ZRt. egység, vagy külső vállalkozás, aki munkagépet, vasúti járművet saját dolgozójával üzemelteti, függetlenül attól, hogy a gép kinek a tulajdonában van.
- **Igénybevevő:** az a MÁV ZRt. egység, vagy külső vállalkozás, aki munkagépet, vasúti járművet munkafadataihoz bérlő, üzemelteti, függetlenül attól, hogy a gép kinek a tulajdonában van.
- **Szaktműhely:** az a MÁV ZRt. egység, vagy külső vállalkozó műhelye, akinek jogosultsága van az adott gép, vasúti jármű, emelőgép, fűtőkészülék,

sebességregisztráló berendezés és egyéb gépi berendezések vizsgálatára, javítására, terhelési próbájára.

- **Mérővonat:** pályadiagnosztikai mérésekre kialakított speciális önjáró, illetve vontatott vasúti jármű.
- **Kételtű jármű:** Azok a közúti- vasúti járművek, különféle munkafeladatra kialakított munkagépek és baleseti segélynyújtó eszközök, melyek mind közúti, mind vasúti közlekedésre kialakított futóművel rendelkeznek és közúti, vasúti közlekedésre is alkalmasak.

2. A VASÚTI JÁRMŰVEK ÉS MUNKAGÉPEK VASÚTI PÁLYÁN TÖRTÉNŐ KÖZLEKEDÉSÉNEK FELTÉTELEI

2.1./ Hatósági engedélyek

Valamennyi vasúti pályán közlekedő járműnek (vontató, vontatott, önhajtású és egyéb különleges rendeltetésű) hatósági típus és üzembe helyezési engedéllyel kell rendelkeznie. Az üzembe helyezés engedélyezéséről a 28/2003. (V.8.) GKM számú rendelet intézkedik. (Továbbiakban: rendelet.) Az engedélyek kiadására a Központi Közlekedési Felügyelet jogosult.

2.1.1./ Típusengedély

Típusengedély szükséges új járművek gyártásakor, beszerzésekor és olyan átalakításakor mikor a jármű a korábbi engedélyben foglalt meghatározó adataiban változás történik.

2.1.1.1./ Típusengedély fajtái

- *Előzetes típusengedély*: a rendeletben előírt tervdokumentáció vizsgálata alapján kiadott engedély, amely szerint az első jármű gyártása, beszerzése, átalakítása megkezdhető.
- *Elvi előzetes típusengedély*: a közbeszerzési eljárás keretében tervezett ajánlatkérés vagy szállítási szerződés műszaki feltételei alapján kiadott engedély, amelynek figyelembevételével az eljárás megindítható vagy a szerződés megköthető.
- *Átalakítási engedély*: tervdokumentáció és műszaki leírás alapján az engedélyező hatóság által kiadott engedély, amely meghatározza a típusengedéllyel vagy érvényes üzembehelyezési engedéllyel rendelkező vasúti jármű átalakításának, az elvégzendő vizsgálatoknak és a jármű további használatának feltételeit.
- *Végleges típusengedély*: az előzetes típusengedély alapján készült, beszerzett átalakított jármű típusvizsgálatát követően kiállított engedély, amelynek alapján a sorozatgyártás, beszerzés megkezdhető és a prototípus üzembe helyezhető.

2.1.2./ Üzembe helyezési engedély

A típusengedély (átalakítási engedély) alapján gyártott, beszerzett, átalakított jármű első üzembe helyezése csak hatósági engedély alapján történhet, melyben a hatóság tanúsítja, hogy a jármű megfelel az előzetes típusengedélyben foglaltaknak.

Vasúti jármű típusengedély és üzembehelyezési engedély alapján üzemeltethető.

2.1.3./ Hatósági engedély hiánya esetén követendő eljárás

Azokra a vasúti járművekre, amelyek nem rendelkeznek az adott vasútvonalra érvényes hatósági üzemengedéllyel, futási bizonylatot kell kérni.

2.2./ Futási bizonylatokkal összefüggő eljárás

2.2.1./ Futási bizonylat

Futási bizonylatot kell kérni minden olyan vasúti járműre, munkagépre amely:

- nincs besorozva a MÁV ZRt., a GYSEV Rt., illetve a BHÉV járműparkjába,
- nem rendelkezik érvényes hatósági üzemengedéllyel,
- és a MÁV ZRt. vonalain kívánják közlekedtetni, kivéve:
  - a nemzetközi megállapodások szerint közlekedő,
  - a külföldről Rk jelű engedéllyel belépő jármű, amelyre a feladó vasút az Rk engedélyben felelősséget vállal,
  - a MÁV ZRt. vonalhálózatáról más vasút vonalhálózatára feladott Rk jelű küldemények.

2.2.2./ Futási Bizonylat kiadására jogosult szervezetek

Futási Bizonylat kiadására elsődlegesen jogosult:

- Közforgalmi jellegű vontató- és vontatott vasúti járművek esetében a MÁV ZRt. Társasági Szolgáltatás Vasúti Mérnöki és Mérésügyi Szolgáltató Központja.
- Pálya és felsővezeték építési-, fenntartási munkagépek esetében a MÁV ZRt. Pályavasúti Üzletág Pálya és Mérnöki Létesítmények Igazgatósága.

A bizonylat kiadására az igényt a tervezett közlekedtetést megelőzően legfeljebb 30, de legalább 15 nappal kell a bizonylat kiadására jogosultnak benyújtani.

A Futási Bizonylat kiadásának a jogát az illetékes Üzletágak átruházhatják területi szervezeti egységeikre, ha a szóban forgó jármű, vagy munkagép közlekedtetése egy régió területén belül történik, vagy az adott jármű érvényes hatósági járművizsgálattal rendelkezik, és a MÁV ZRt. vonalaira korábban már futási engedélyt kapott.

A kiadásra feljogosított területi szervezetek:

- A Gépészeti Üzletág Vontatás-szolgáltatási Telephelyei.
- A Pályavasúti Üzletág területi képviselők székhelyén működő területi szervezeti egysége a hatáskörükbe tartozó járművekre.

2.2.3./ Futási Bizonylat igénylése

A Futási Bizonylat kiállítását írásban kell igényelni, melynek tartalmaznia kell:

- a közlekedés tervezett időpontját
- a kiindulási és célállomást, az útvonalat
- a jármű (munkagép) pályaszámát, illetve az azonosításra alkalmas jeleket és számokat
- a gyártó és/vagy üzemeltető megnevezését
- több jármű közlekedtetésekor azok besorolásának sorrendjét
- a MÁV ZRt. jogosult szervezete által elvégezhető helyszíni vizsgálat helyét és lehetséges kezdetének időpontját

- írásos felelősségi nyilatkozatot, azonosítható aláírással (1.sz. melléklet)

Az igénybejelentéshez csatolni kell az érvényes hatósági üzemengedélyt, ennek hiányában a következő műszaki dokumentumokat:

- műszaki leírást
- jellegrajzot a szerkesztési szelvényvizsgálattal
- szűkítési számítást
- futó- és hordmú (kerékpár, csapágyazás, rugózás, felfüggesztés) összeállítási rajzot és szilárdsági számítást
- szállító forgóváz és szekrény feltámasztás, valamint bekötés jellemzőit és összeállítási rajzát
- ívbeállítási vizsgálatot, illetve számítást
- légféksémát és fékszámítást
- vizsgálati és beállítási előírásokat
- a jármű tűz és munkavédelmi jellemzőit.

Érvényes üzemengedéllyel rendelkező jármű esetében elegendő csak a műszaki leírást, jellegrajzot és a vizsgálati, beállítási előírásokat csatolni.

Ha a kérdéses jármű, munkagép azonos típusú valamely MÁV ZRt. tulajdonú járművel, vagy munkagéppel akkor ezektől a dokumentációktól el lehet tekinteni.

Nem kell csatolni műszaki dokumentációt a MÁV ZRt. járműparkjából selejtezéssel kivont jármű közlekedésekor.

A dokumentációt kettő példányban kell benyújtani.

2.2.4./ Futási Bizonylat kiadása

A dokumentációs vizsgálatot követően a MÁV ZRt. értesíti az igénybevevőt a jármű közlekedésének korlátozásáról akkor, ha az igénybejelentésben megjelölt viszonylatban, útvonalon, vagy módon nem közlekedhet, egyben tájékoztatást nyújt a közlekedés lehetséges módjáról.

Futási Bizonylat kiadása csak olyan jármű részére kérhető, amelyen a közlekedtetés előtt szükséges szerelési munkát már befejezték és a kérelmező saját szakembereivel meggyőződött annak a jóváhagyott rajzok szerinti kiviteléről, valamint üzembiztos állapotáról.

Futási Bizonylat kiadása előtti helyszíni vizsgálatához a járművet a kérelmezőnek olyan vágányra kell állítania, ahol a közlekedésbiztonság szempontjából szükséges mérések elvégezhetőek és a jármű üzembiztos állapota ellenőrizhető. A helyszínen rendelkezésre kell bocsátani a méretek ellenőrzéséhez szükséges mérő- és segédeszközöket.

Amennyiben az igénybejelentő a Futási Bizonylat kiadásához szükséges helyszíni vizsgálat előfeltételeit nem biztosítja, a Futási Bizonylat nem szolgáltatható ki.

Az esetenként meghatározott közlekedési feltételeket, korlátozásokat, útvonalakat, illetve más előírásokat a Futási Bizonylatban, vagy attól elválaszthatatlan mellékletben kell feltüntetni. Ezeket a feltételeket a MÁV ZRt. a pálya állapotának változása esetén módosíthatja.

A helyszíni vizsgálatra kiállított járműveken maradandóan, olajfestékkel, esetleg külön felerősített táblán fel kell tüntetni a járművek azonosítására szolgáló jeleket és számokat, amelyek egybevetethetők a Futási Bizonylatban foglaltakkal.

A Futási Bizonylatot (2.sz. melléklet) szükség szerint, de legalább 3 példányban kell elkészíteni.

2.2.5./ Futási Bizonylat érvényessége

A Futási Bizonylat a megjelölt vonalra, meghatározott időre, alkalomra az azon feltüntetett határnap 24 órájáig érvényes. Ez időpontig a közlekedést be kell fejezni.

A Futási Bizonylat érvénytartama általánosan legfeljebb 30 nap.

A munkagépek esetében ettől hosszabb időpont is engedélyezhető, meghatározva a Futási Bizonylat mellékletében az engedély időtartama alatt végzendő járműszerkezeti vizsgálatokat.

A Futási Bizonylat érvényét veszti, ha:

- a megjelölt érvényességi időtartamon belül nem kerül felhasználásra
- a jármű elhagyta a MÁV ZRt. vonalhálózatát
- a gyártó, illetve a tulajdonos (üzemeltető) a járművet átalakította, olyan járműszerkezeti átalakításokat végzett, hogy az üzembiztonsági, közlekedési feltételeknek való megfelelés csak újabb vizsgálattal állapítható meg.

2.2.6./ A közlekedés lebonyolítása

A Futási Bizonylat kiadását követően a közlekedtetés lebonyolítását az F.2. sz., H.6. sz. és a D.2.sz. Utasítás vonatkozó pontjainak figyelembevételével kell végrehajtani.

Ha a jármű rendkívüli küldeményként saját kerekein áruként kerül továbbításra a Futási Bizonylat 1 példányát a fuvarokmányhoz kell csatolni.

A Futási Bizonylat alapján történő közlekedések lebonyolításakor a vonatkozó MÁV ZRt. utasításoktól csak abban az esetben lehet eltérni, ha arra a Futási Bizonylat szövege - meghatározott feltételek mellett - lehetőséget biztosít.

A bizonylatot kiadó üzletág kezdeményezésére a pályafenntartási, valamint a forgalmi szakszolgálat köteles minden közlekedtetés előtt a Futási Bizonylatban megadott útvonalra megvizsgálni a közlekedtetési feltételek érvényességét.

A Futási Bizonylat kiadása a jármű gyártóját, üzemben tartóját nem mentesíti a jármű üzembiztos állapotával kapcsolatos felelősége alól.

Szállító forgóvázakon történő szállítás esetén a forgóvázak kivitelének és fenntartási állapotának legalább 60 km/h sebességre alkalmasnak kell lennie, továbbá fővizsgálatuk óta eltelt idő legfeljebb 3 év lehet. A szállító forgóvázak karbantartását és javítását az E.12. sz. Műszaki Kocsiszolgálati Utasítás vonatkozó fejezete alapján kell végeztetni.

2.3./ Közlekedési engedélyek

Vasúttársaságnak nem minősülő külső vállalkozók kötőtpályás járműveikkel a MÁV ZRt. területén kizárólag a MÁV ZRt. engedélyével közlekedhetnek.

A MÁV ZRt. jogosult a vasúttársaságnak nem minősülő harmadik személy kötőtpályás járműveikkel történő közlekedésének jogszabályokban, a Hálózati Üzletszabályzatban (továbbiakban HÜSZ) és jelen utasításban foglalt feltételeinek való megfelelését ellenőrizni, és amennyiben ezeknek nem felel meg, a MÁV ZRt. jogosult a jármű pályára lépését elutasítani.

A fent hivatkozott feltételek ellenőrzéséhez a vasúti jármű üzemeltetője a 3. melléklet szerinti jognyilatkozatot köteles tenni.

A feltételeknek való megfelelés esetén a MÁV ZRt. a 4. mellékletben foglalt „Engedélyt” adja ki.

2.3.1./ Engedély célja

A közlekedési engedély célja, hogy a kérelmező által üzemeltetett vasúti járműről igazolja, hogy azon a szabványokban előírt időszakos járműszerkezeti vizsgálatok elvégzésre kerültek.

A jármű közlekedéséhez egyéb, jogszabályokban, HÜSZ-ben megszabott feltételeknek is meg kell felelni.

2.3.2./ Engedély kérése

Jognyilatkozatot kell tenni valamennyi, a külső vállalkozás által üzemeltetett, bérelt és saját tulajdonú vasúti járműre, munkagépre függetlenül attól, hogy azok kinek a tulajdonában vannak. A jognyilatkozat mintájául a 3. sz. melléklet szolgál.

2.3.3./ Engedélyek kiadása.

Az engedély kiadására a pályavasúti munkagépek és járművek esetében, a Pálya és Mérnöki Létesítmények Igazgatóság és a Távközlő-, Erősáramú és Biztosítóberendezések Igazgatóság jogosult.

2.3.4./ Engedély kéznél tartása

A közlekedési jogosultságot igazoló bizonylatokat (engedély, jogosítvány) a jármű vezetője köteles magánál tartani, és azokat ellenőrzés esetén felmutatni.

Az " Engedély " mintájául a 4.sz. melléklet szolgál.

3. MUNKAGÉPEK ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK DOKUMENTÁCIÓI

3.1./ Munkavédelmi engedélyek

3.1.1./ Általános minőségtanúsítás

Valamennyi munkaeszköznek a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII tv. (továbbiakban: munkavédelmi tv.) értelmében általános minőségtanúsítással kell rendelkeznie, melynek keretében a gyártó, importáló, importáló hiányában az üzemeltető tanúsítja (tanúsítatja), hogy a munkaeszköz kielégíti az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit.

3.1.2./ Munkavédelmi minősítés

A vasúti járműveknek, munkagépeknek valamint az 5/1993 (XII. 26.) MÜM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott munkaeszközöknek megfelelő munkavédelmi minősítéssel kell rendelkeznie.

Munkavédelmi minősítés kiállítására az a szervezet vagy intézmény jogosult, aki erre a 42/1994 (III.25.) számú Kormány rendeletben foglalt akkreditálás során jogosultságot szerzett.

3.1.3./ Munkavédelmi üzembe helyezés

A veszélyes gépek, berendezések üzemeltetésének írásban történő elrendelése, munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat alapján. A gép, berendezés felújítása átalakítása után az üzembe helyezési eljárást ismételten le kell folytatni.

Az eljárás során a munkavédelmi tv. 19 - 22 § -ai szerint kell eljárni.

3.1.4./ Biztonságtechnikai, érintésvédelmi felülvizsgálat

A vizsgálatok végrehajtását, dokumentálását jelen utasítás 4.3.3. számú pontja szerint kell végrehajtani.

3.2./ Műszaki dokumentációk

3.2.1./ Kezelési és karbantartási utasítások

Valamennyi munkagépnek, vasúti járműnek magyar nyelvű kezelési karbantartási utasítással kell rendelkeznie. A kezelési és karbantartási utasítások munkavédelmi követelményeit az MSZ 14399/ 80 számú szabványban foglaltak alapján kell elkészíteni. Az üzemeltetési dokumentációt az MSZ 775 szabvány alapján kell elkészíteni.

4. MUNKAGÉPEKRE, VASÚTI JÁRMŰVEKRE VONATKOZÓ KARBANTARTÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

A karbantartásokat, ellenőrzéseket és a karbantartások dokumentálását, azok időpontjait az alábbiak szerint kell végezni:

4.1./ Vasúti járműveknél

4.1.1./ Napi karbantartás

A gép üzemeltetésével kapcsolatos folyamatos, naponta végzendő karbantartási munka, melyhez a gép üzemanyaggal való feltöltésén, kenésén, olajozásán és takarításán kívül hozzátartozik a megerősítő és biztosító szerelvények, járműszerkezetek ellenőrzése, fékpróba, csavarok utánhúzása. Időtartama az utasítás 7. számú fejezetében meghatározottak szerint.

A napi karbantartás a gépkezelő, illetve a járművezető kötelezettsége.

A karbantartás teljesítését az üzemi karbantartási naplóban „napi karbantartás elvégezve” bejegyzéssel kell dokumentálni.

A napi karbantartás elvégzését az üzemeltetési egység helyi vezetője havonta, a Területi Központ évente köteles ellenőrizni.

Az ellenőrzést az üzemi karbantartási naplóban dokumentálni kell!

4.1.2./ Kisműszaki karbantartás és vizsgálat

Az a helyszínen végezhető karbantartás, amelynél a gép hozzáférhető alkatrészeinek előírás szerű (az adott gépre vonatkozó karbantartási utasításban előírt) felülvizsgálata, beállítása és javítása, amely nem jár nagyobb alkatrészcsoport szétszerelésével. A vizsgálat során végrehajtandó feladatok a 5.sz. mellékletben találhatóak.

A kisműszaki karbantartást és vizsgálatot a gépkezelő, vagy a járművezető és az erre kijelölt szakműhely végzi.

A karbantartás dokumentálása a gépkönyvben és a 20. sz. melléklet szerinti TMK lapon történik.

A karbantartás elvégzését az üzemeltető megbízottja a vizsgálat alkalmával, a Területi Központ a TMK-terv alapján évente köteles ellenőrizni.

Az ellenőrzést a gépkönyvben dokumentálni kell!

4.1.3./ Nagyműszaki karbantartás és vizsgálat

Olyan terjedelmű karbantartási munka, amelynél a kisműszaki feladatain felül a vizsgálat, karbantartás és javítás a gép minden olyan alkatrészére kiterjed - az adott gépre vonatkozó karbantartási utasításban leírt módon - amely a gép részleges

szétszerelésével hozzáférhető, beleértve a fődarabokat is. A vizsgálat során végrehajtandó feladatok a 6.sz. mellékletben találhatóak.

A nagyműszaki karbantartást és vizsgálatot a gépkezelő, vagy a járművezető és az erre kijelölt szakműhely végzi.

A karbantartás dokumentálása a gépkönyvben és a 20. sz. melléklet szerinti TMK lapon történik, a munka elvégzését Vasúti Pályaépítő- Gépészeti szakértőnek igazolnia kell.

A karbantartás elvégzését az üzemeltető megbízottja a vizsgálat alkalmával, a Területi Központ a TMK-terv alapján évente köteles ellenőrizni. Az ellenőrzést a gépkönyvben dokumentálni kell!

4.1.4./ Középjavítás

Olyan karbantartási munkafolyamat, amely a gép részleges vagy teljes szétszerelésével jár az előzetes vizsgálatok kis- és nagyműszaki javítások alkalmával felderített hibák kijavítására és a középjavítás időciklusával megegyező élettartamú alkatrészek kicserélésére irányul. A vizsgálat során végrehajtandó feladatok a 7.sz. mellékletben találhatóak.

A középjavítást az erre kijelölt szakműhely végezheti.

A karbantartás dokumentálása a gépkönyvben és a 20. sz. melléklet szerinti TMK lapon történik, a munka elvégzését Vasúti Pályaépítő- Gépészeti szakértőnek igazolnia kell.

A karbantartás elvégzését az üzemeltető megbízottja a javítás alkalmával, a Területi Központ a TMK-terv alapján a gép átvételekor köteles ellenőrizni. Az ellenőrzést a gépkönyvben dokumentálni kell!

4.1.5./ Nagyjavítás

Olyan munkafolyamat, amely biztosítja a következő nagyjavításig az üzemképes állapotot az előírt közbenső karbantartási műveletek betartása esetén.

A nagyjavítás pénzügyileg a felújítás kategóriájába tartozik, ahol a gép egészére, illetve két- vagy több fődarabjára (főbb szerkezetére) kiterjedő, egy munkafolyamatban végrehajtott, szakszerű ellenőrzést is magában foglaló, teljes szét- és összeszereléssel járó általános javítás, amely a gép eredeti műszaki állapotát (kapacitását, pontosságát stb.) megközelítően vagy teljesen visszaállítja, ide értve a gépen végrehajtott korszerűsítéseket is.

Fődarab javítása csak akkor minősül felújításnak, ha azt a gép nagyjavításával egyidőben, egyazon munkafolyamatban végzik. Két fődarabból álló gép egy fődarab cseréje is felújításnak minősül.

A nagyjavítást a javításra kijelölt egységek, a járműjavítók (esetleges) bevonásával végezhetik.

A karbantartás dokumentálása a gépkönyvben és a 20. sz. melléklet szerinti TMK lapon valamint vizsgálati lapokon, jegyzőkönyvekben történik, a munka elvégzését Vasúti Pályaépítő- Gépészeti szakértőnek igazolnia kell.

A karbantartás elvégzését az üzemeltető megbízottja és a Területi Központ a TMK-terv alapján a gép átvételkor köteles ellenőrizni. Az ellenőrzést a gépkönyvben dokumentálni kell!

4.1.6./ Futásbiztonsági felülvizsgálat

A felülvizsgálat a gép járműszerkezetében keletkezett hibák és hiányosságok módszeres felderítésére irányuló tevékenység. A felülvizsgálat - megadott előírások alapján - az adott járműszerkezetek szerkezeti és pontossági vizsgálatára és ellenőrzésére terjed ki.

4.1.6.1./ Felülvizsgálat végezhető

A (A, B, C, D, E, F) ciklus csoportokban a ciklusidő felét illetve végét elért önjáró vasúti járműveknél és munkagépeknél, ahol a középjavítás, nagyjavítás végrehajtása valamilyen okból elmaradt.

4.1.6.2./ Ciklusidő változás

A jegyzőkönyvekbe foglalt mérési eredmények függvényében a vizsgálatot végző szakműhely írásos javaslata alapján a ciklusidőt a felügyeletet ellátó igazgatóság legfeljebb egy középjavítási idővel meghosszabbíthatja. Ciklusidő: két nagyjavítás közötti idő.

4.1.6.3./ A felülvizsgálaton végrehajtandó feladatok

- Kerékpárok méretellenőrzése

A MÁVSZ 2961-2005 számú szabvány előírásai szerint kell végrehajtani és dokumentálni.

- Kerékpártengelyek repedésvizsgálata

A MÁVSZ 2961-2005 számú szabvány előírásai szerint végrehajtani és a jármű gépkönyvében dokumentálni.

- Járműalváz, ágyvezeték, ütközők, vonókészülékek vizsgálata

A MÁVSZ 2843-86 számú szabvány előírásai szerint végrehajtani és a MÁVSZ 2858-93 számú szabvány szerint dokumentálni, kivéve a járműalváz megbontásos vizsgálatát.

- Hordrugók és felfüggesztésük vizsgálata

A MÁVSZ 2792/1-81 és 2792/2-80 számú szabványok előírásai szerint végrehajtani és a jármű gépkönyvében dokumentálni.

- Fékező rendszer vizsgálata

A MÁVSZ 2873-92 számú szabványban foglaltak szerint végrehajtani és a MÁVSZ 2873/1-92 számú szabványban szereplő fékmérőlapon dokumentálni.

- Légtartályok vizsgálata

A MÁVSZ 1382-98 számú szabvány szerint végrehajtani és a tartály nyilvántartási lapon, vagy a gépkönyvben dokumentálni.

- Mérlegelés

A MÁVSZ 2839-86 számú szabvány előírásai szerint végrehajtani és a MÁVSZ 2858-93 számú szabvány szerint dokumentálni.

- Ellenőrző futópróba

A MÁVSZ 2822-93 számú szabvány előírásai szerint.

- Munkavégző eszközök biztonságtechnikai felülvizsgálata. (Munkavédelmi üzembe helyezés.)

A futásbiztonsági felülvizsgálatot szakműhelyek végezhetik.

A vizsgálatok dokumentálása a gépkönyvben és a 20. sz. melléklet szerinti TMK lapon, vizsgálati lapokon, jegyzőkönyvekben történik, a munka elvégzését Vasúti Pályaépítő- Gépészeti szakértőnek igazolnia kell.

A karbantartás elvégzését az üzemeltető megbízottja a javítás alkalmával, a Területi Központ a TMK-terv alapján a gép átvételkor köteles ellenőrizni. Az ellenőrzést a gépkönyvben dokumentálni kell!

4.2./ A Pályavasút vasúti munkagépeinek és járműveinek TMK ciklus típusai

A típus		
ciklus idő:	3000 üzemóra	Km - Nm - Km - Nm - Km - Kj Km - Nm - Km - Nm - Km - Nj
B típus		
ciklus idő:	4000 üzemóra	Km - Nm - Km - Nm - Km - Nm - Km - Kj Km - Nm - Km - Nm - Km - Nm - Km - Nj
C típus		
ciklus idő:	5000 üzemóra	Km - Nm - Km - Nm - Km Nm - Km - Nm - Km - Kj Km - Nm - Km - Nm - Km Nm - Km - Nm - Km - Nj
D típus		
ciklus idő:	6000 üzemóra	Km - Nm - Km - Nm - km - Nm Km - Nm - Km - Nm - Km - Kj Km - Nm - Km - Nm - Km - Nm Km - Nm - Km - Nm - Km - Nj
E típus		
ciklus idő:	4500 üzemóra	Km - Km - Nm - Km - Km - Nm - Km - Km - Kj Km - Km - Nm - Km - Km - Nm - Km - Km - Nj
F típus		
ciklus idő	8000 üzemóra	Km - Nm - Km - Nm - Km - Nm - Km - Nm Km - Nm - Km - Nm - Km - Nm - Km - Kj Km - Nm - Km - Nm - Km - Nm - Km - Nm Km - Nm - Km - Nm - Km - Nm - Km - Nj

4.2.1./ Jelmagyarázat

Km = kisműszaki vizsgálat
Nm = nagyműszaki vizsgálat
Kj = középjavítás
Nj = nagyjavítás

4.2.2./ Periódus idő

Két javítás közötti időtartam.

Valamennyi ciklus idő esetében: **250 üzemóra.**

4.2.3./ Üzemóra

Javítási ciklus és periódus idők meghatározásánál üzemórának az, az időtartam tekinthető, amely alatt a kis és nagymunkagép valamint a járművek belső égésű motorja üzemel, villamos kisgépeknél az elektromos erőforrás üzemel.

A jól működő hitelesített üzemóra számláló esetén; az üzemóra a számláló által mutatott érték.

4.2.4./ Ciklus és periódus időktől való eltérés

A ciklus és periódus időktől a vizsgálatok, javítások végrehajtása során ± 10 %-os eltérés engedhető meg. A periódus idő újra kezdhető, ha a soron kívül történt javítás mellett az esedékes TMK vizsgálatok is elvégzésre kerültek.

4.2.5./ Ciklustól eltérő időszakos vizsgálatok

A járműszerkezeti vizsgálatok szabványai által előírt időciklusok a gépek, járművek üzemóra állásától független. A vizsgálatokat a szabványokban előírt időközönként kell végrehajtani függetlenül attól, hogy a gép ciklusideje hol tart!

Vizsgálati szabványok:

- MÁVSZ 2780/5-92 (Kerékpártengelyek repedésvizsgálata.)
- MÁVSZ 2780/2-92 (Kerékpárok méretellenőrzése.)
- MÁVSZ 2873-92 és 2873/1 -92 (Fékező rendszer vizsgálata és dokumentálása.)
- MÁVSZ 1382-98 (Légtartályok vizsgálata.)
- MÁVSZ 2382-2000 (Vonórudak vizsgálata.)

4.2.6./ Vasúti munkagépek és járművek ciklus ideje

Sor sz.	Géptípus megnevezése	Ciklus típus	Ciklus idő
1.	Vontatójármű AKT-TM	B	4000
2.	Univerzális kétéltű fű és cserjeirtó	A	3000
3.	Univerzális darus jármű UDJ	D	6000
4.	Darus tehervágánygépkocsi AGMU	B	4000
5.	Darus jármű DGKU daruval, v. daru nélkül	C	5000
6.	Tehervágánygépkocsi (daruval, vagy daru nélkül) TVG	B	4000
7.	Felügyeleti vágánygépkocsi FVG	B	4000
8.	Felsővezeték szerelő jármű FJ	E	4500
9.	Felsővezeték szerelő jármű FJM	E	4500
10.	Felsővezeték szerelő jármű DMm	E	4500
11.	Felsővezeték szerelő jármű ADM	E	4500
12.	Felsővezeték szerelő jármű OTW 100 K	E	4500
13.	Felsővezeték szerelő jármű DM	A	3000
14.	Közúti- vasúti felsővezeték szerelő jármű KVFJ	A	3000
15.	Felépítményi mérőkocsi FMK-004	F	8000

4.2.7. TVG pótkocsik javítási ciklusa

4.2.7.1 A járművek éves vizsgálata

- futómű állapota (kerékpár kerékkimérés, tengely, ágyvezeték, ágytok, hord rugó) MÁVSZ 2961-2005, MÁVSZ 2780/3-1992
- fék működési és tömörségi vizsgálat a MÁVSZ 2873/1 szerint
- fék mechanizmus állapota (féktuskók ellenőrzése, féktuskók szükség szerinti cseréje, a mechanizmus beállításának elvégzése)
- az alvázkeret és tartozékai, a hossz- és kereszttartók, kapaszkodók, lépcsők állapota,
- vonószerkezet,
- a vonórudak állapota évente kétszer a MÁVSZ 2382-2000 szerint,
- az oldalfalak, padozat és feliratok állapota.

A vizsgálatokat szakműhely végezheti. A vizsgálatokat jegyzőkönyvben és a 20. sz. melléklet szerinti TMK lapon kell dokumentálni.

A vizsgálat elvégzését az üzemeltető megbíztítja a vizsgálat alkalmával, a Területi Központ évente köteles ellenőrizni.

4.2.7.2. A járművek fővizsgálati ciklusideje: 6 év

A ciklusidőtől eltérni, csak futásbiztonsági vizsgálat elvégzésével lehet. Az utasítás 4.1.6.3. pontjában leírt módon.

4.2.8. Mérőkocsik javítási ciklusa

Ezen járművek egyedi speciális kialakítása és funkciója miatt a Pályavasúti Üzletág műszaki irányítói szervezetének engedélyével az adott járműkezelési és karbantartási utasítását, valamint az idevonatkozó MÁV szabványokat figyelembe véve (MÁVSZ 2906, MÁVSZ 1149-7/1972) egyedi TMK ciklus rendet határoz meg.

4.2.9./ Új gépek ciklus ideje

Az új gépek ciklusba sorolására a gépet felügyelő igazgatóság az illetékes.

4.2.10./ Üzemi célú kocsik javítási ciklusa

A mindenkor érvényben lévő E. 12. számú Műszaki Kocsiszolgálati Utasítás rendelkezése szerint.

Fővizsgálat meghosszabbítható (megfelelő műszaki állapot esetén) a Gépészeti Üzletág engedélyével.

4.2.11./ Külső vállalkozások vasúti járművei

Külső vállalkozásoknak az Országos Vasúti Szabályzatnak megfelelően saját vizsgálati és karbantartási ciklusrendet kell kialakítania.

A karbantartási rendszerben vizsgált járműveknek meg kell felelniük a 4.1.6.3. pontban foglalt járműszerkezeti szabványok előírásainak.

4.3./ Kismunkagépek

4.3.1./ Szerkezetvizsgálat

A gép, berendezés szerkezeti egységeinek, alkatrészeinek állapot vizsgálatára, működőképességének ellenőrzésére terjedjen ki a fődarabok megbontása nélkül.

A vizsgálatot szakműhely, szakértő (évente) végezheti. A vizsgálat előírásait 8.sz. melléklet, a vizsgálati jegyzőkönyvet a 9. sz. melléklet tartalmazza.

Dokumentálása a gépkönyvben, vizsgálati lapokon, jegyzőkönyvekben történik.

A vizsgálat elvégzését az üzemeltető megbízottja a végrehajtás hónapjában, a Területi Központ évente köteles ellenőrizni.

4.3.2./ Fővizsgálat

Fővizsgálat olyan szintű karbantartási forma, amely az adott gép, szerkezeti vizsgálatára előírt vizsgálatokon felül magába foglalja a gép fődarabjainak megbontását, az elhasználódott alkatrészek cseréjét, a fődarabok szükség szerinti felújítását.

A fővizsgálatot szakműhelyben kell a gépet üzemeltető (állagban tartó) szolgálati egységnek elvégeztetnie, dokumentáltatnia.

Fővizsgálat keretében valamennyi robbanómotoros és villamos üzemű munkagépnél kiemelten kell ellenőrizni a következőket:

- a munkabiztonsági részeket,
- a munkavégző egységek állapotát és a
- a gép állandó tartozékainak meglétét, azok műszaki állapotát

A vizsgálat során történt állapot felmérések eredményéről hiba felvételezési jegyzőkönyvet, az elvégzett javításokról a cserélt alkatrészek feltüntetésével javítási jegyzőkönyvet köteles a vizsgálatot végző a vizsgálat elvégzését igazoló gép átvételi jegyzőkönyvhöz csatolni.

Az átvételi jegyzőkönyvben a kivitelező nyilatkozni köteles arra vonatkozóan, hogy az általa átadott gép, berendezés megfelel a biztonságos munkavégzés követelményeinek.

A vizsgálatot 5 évenként kell elvégezni.

Dokumentálása vizsgálati jegyzőkönyvekben (9.sz. melléklet), géplapon történik.

A vizsgálat elvégzését az üzemeltető megbízottja a végrehajtás hónapjában, a Területi Központ évente köteles ellenőrizni.

4.3.3./ Időszakos biztonságtechnikai felülvizsgálat

A adott gépre vonatkozó szabványok, biztonságtechnikai-, munkavédelmi-, érintésvédelmi előírásokban foglalt vizsgálatok végrehajtása. A dokumentáció felülvizsgálata magába foglalja az üzembe helyezési, valamint a forgalomba hozatali engedélyek, minőségtanúsítás (gyártói nyilatkozat) meglétének ellenőrzésén felül az üzemeltetési dokumentáció felülvizsgálatát is.

A felülvizsgálatot a vizsgálatra jogosult szakműhely, szakértő (gépre előírt időpontokban, de legalább 5 évenként, az érintésvédelmi vizsgálatot évente) végezheti.

Dokumentálása vizsgálati jegyzőkönyvekben (9.sz. melléklet), géplapon történik.

A vizsgálat elvégzését az üzemeltető megbízottja a végrehajtás hónapjában, a Területi Központ évente köteles ellenőrizni.

4.4./ Egyéb gépek ciklus ideje

A nem vasúti pályán közlekedő munkagépeket, szállító és egyéb eszközöket a kezelési-, karbantartási utasításában meghatározott módon és időszakokban a vonatkozó szabványok és munkavédelmi utasítások, betartásával kell vizsgálni, karbantartani és javítani.

4.5./ TMK tevékenység végzése

A TMK tervben meghatározott karbantartási típusokat kizárólag az erre a tevékenységre alkalmas, megfelelő szakemberekkel, felszereltséggel, műhellyel és jóváhagyott technológiával rendelkező egységek végezhetik.

4.5.1./ Javítási engedély kiadása

A jelen utasításban szereplő egységeken kívül más üzemek, műhelyek csak akkor végezhetnek TMK szintű javítást, ha alkalmasságuk bizonyítása mellett az illetékes igazgatóságtól (PMLI, TEBI) erre az engedélyt megkapták.

4.5.2./ Kis- és nagyműszaki vizsgálat és javítás

A vizsgálati, javítási típusokat végezhetik: a Hajdú Kft, Szentesi Vasútépítő Kft, MÁVÉPCELL Kft, MÁV FKG Kft, MÁVGÉP Kft, BÉTOM 2001 Kft, BOBO Kft, Lok-Szer Kft, valamint a Gépészeti Üzletág Területi Gépészeti Központ Fenntartási Telephelyei.

4.5.3./ Futásbiztonsági felülvizsgálat

Az utasításban előírt vizsgálatokat végezhetik azok a MÁV Rt egységek, külső vállalkozások, akik a járműszerkezeti vizsgálatokat a szabványokban előírt módon, a vizsgálatok végzésére képesítéssel rendelkező dolgozókkal végeztetik és azt szabvány szerint dokumentálják.

4.5.4./ Közép és nagyjavítások

A táblázatban közölt javító bázisok végezhetik az adott szintű javítást. Ettől eltérni csak az illetékes igazgatóság engedélyével lehet.

Jelmagyarázat:

FG = MÁV Felépítménykarbantartó és Gépjavító Kft (FKG Kft)

MG = MÁV Vasútépítő- Gépellátó és Szolgáltató Kft (MÁVGÉP Kft)

KG = Szentesi Vasútépítő Kft, MÁVÉPCELL Kft

Sor sz.	Géptípus megnevezése	Közép javítás	Nagy javítás
1.	Univerzális kétéltű fű és cserjeirtó	MG, FG	MG, FG
2.	Vontatójármű AKT-TM	MG, FG	MG, FG
3.	Univerzális darus jármű UDJ	KG, MG, FG	MG, FG
4.	Darus tehervágánygépkocsi AGMU	KG, MG, FG	MG, FG
5.	Darus jármű DGKU daruval, v. daru nélkül	KG, MG, FG	MG, FG
6.	Tehervágánygépkocsi (daruval, vagy daru nélkül) TVG	KG, MG, FG	MG, FG
7.	Felügyeleti vágánygépkocsi FVG	KG, MG, FG	MG, FG
8.	Felépítményi mérőkocsi FMK-004	MG, FG	MG, FG
9.	Felsővezeték szerelő jármű FJ	FG, MG, KG	FG, MG
10.	Felsővezeték szerelő jármű FJM	FG, MG, KG	FG, MG
11.	Felsővezeték szerelő jármű DMm	FG, MG, KG	FG, MG
12.	Felsővezeték szerelő jármű ADM	FG, MG, KG	FG, MG
13.	Felsővezeték szerelő jármű OTW 100 K	FG, MG, KG	FG, MG
14.	Felsővezeték szerelő jármű DM	FG, MG, KG	FG, MG
15.	Közúti vasúti felsővezeték szerelő jármű KVFJ	FG	FG

4.5.5./ Kismunkagépek szerkezeti, biztonságtechnikai és fővizsgálata

A vizsgálatokat végezhetik azok a szakműhelyek, szakértők, akik jogosultak a géptípusra előírt vizsgálatok tartására és ezek eredményeit az előírt módon dokumentálják. (MSZ 63/5-85)

4.6./ TMK tervek készítése

Az állagtulajdonos szervezeteknek évente TMK tervet kell készíteni, negyedéves bontásban.

A terveket kell készíteni a kismunka és emelőgépekről, vasúti járművekről.

4.6.1./ TMK terv minta

A TMK tervet az 10. számú mellékletben meghatározott formátumban kell elkészíteni:

- A táblázatba valamennyi állagban lévő munkagépet, vasúti járművet és emelőgépet külön csoportosításban, fel kell venni.
- A megjegyzés rovatba az eszköznek megfelelő; leállítva, fölös, selejt bejegyzést kell alkalmazni a vizsgálatra nem tervezett gépeknél.
- A TMK vizsgálatok oszlopaiba az adott negyedévre tervezett vizsgálat rövidítését kell beírni.

4.6.2./ TMK terv felterjesztése

Az éves TMK-tervet felülvizsgálat és jóváhagyás céljából az illetékes igazgatóságra két példányban, a Területi Központnak kell felterjeszteni.

4.6.3./ Felterjesztés határideje

Az éves tervek felterjesztési határideje a tárgyévet megelőző év: **szeptember 15.**

4.6.4./ TMK tervek végrehajtása

A TMK tervek végrehajtását, az előző félévi végrehajtási adatokkal, a tervkészítéssel azonos formátumban félévente, a Területi Központok terjesztik fel az illetékes igazgatóságra.

A felterjesztések határideje: **február 28 és augusztus 30.**

4.7./ Vasúti munkagépek és vontató járművek fűtőkészülékeinek előírásai

4.7.1./ Fűtőkészülékek üzembe állítása

A munkagépekbe, vasúti járművekbe kizárólag az Energia Hivatal Területi Műszaki Biztonsági Engedélyezési Felügyelet által engedélyezett fűtőkészülékek szerelhetők be.

Új gépek beszerzése esetén a gépekbe szerelt fűtőkészülékeknek az engedélyeztetését (amennyiben új típus) el kell végeztetni.

4.7.2./ Fűtőkészülékek beépítése, javítása

A fűtőkészülékek beépítését, javítását csak szakműhely végezheti.

Szakműhelynek tekinthető az az egység, aki a fűtőkészülék gyártójával, képviselétével együttműködési megállapodást kötött. Szakembereit kiképezték az adott típus javítására és rendelkezik a műhelyi és szerszámozottság feltételekkel.

4.7.3./ Fűtőkészülékek felülvizsgálata

A fűtőkészülékeket évente szakműhelyben felül kell vizsgáltatni a készülék kezelési utasításában foglaltaknak megfelelően.

4.7.4./ Javítások, felülvizsgálatok dokumentálása

A fűtőkészülékeken végzett javításokat, felülvizsgálatokat a gépkönyvbe be kell jegyezni, dátummal és a szakműhely részéről aláírással a bejegyzést el kell látni.

Jegyzőkönyv készítése esetén azokat a gépkönyv mellékleteként 2 évig meg kell őrizni.

4.7.5./ Fűtőkészülékek kezelése

A fűtőkészülék kezelésére az adott gép kezelőjét, járművezetőjét kimutathatóan oktatni kell!

A készülék magyar nyelvű kezelési utasítását a munkagépen, járművön kell tartani!

A készülék napi karbantartását a kezelési utasításban leírt módon kell végrehajtani, minden egyéb javítást kizárólag szakműhely végezhet!

5. Emelőgépek üzemeltetése és karbantartása

5.1. Emelőgép Biztonsági Szabályzata

Az emelőgépek üzemeltetése és karbantartása során az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 47/1999. (VIII.4.) GM rendeletben foglaltak szerint kell eljárni.

A rendelet fő tartalma a következő:

- fogalom-meghatározások,
- üzemeltető kötelezettségeinek meghatározása,
- karbantartó kötelezettségeinek meghatározása,
- személyi feltételek,
- munkavédelmi oktatások,
- emelőgép vizsgálatok,
- üzemeltetésre vonatkozó szabályok,
- emelőgép telepítésének és szerelésének általános előírásai
- hidraulikus és pneumatikus emelőgépek kiegészítő előírásai,
- emelőgépek karbantartása,
- daruk, emelő-berendezések, emelőszerkezetek időszakos vizsgálatait, és az üzemeltetésre, karbantartásra és teherkötözésre vonatkozó szabályok.

Az Emelőgép Biztonsági Szabályzat rendelkezéseitől eltérni nem szabad!

5.2. Fontosabb fogalmak

Emelőgép: Szakaszos üzemű gépi vagy kézi meghajtású szerkezet vagy berendezés, ami közvetlenül vagy segédeszközzel terhet emelni vagy süllyeszteni képes, azt a kiindulási helyzetéből az érkezési helyére továbbítja.

Daru: Szakaszos működésű emelőgép, amely a teherfelvevő eszközzel rögzített teher, térbeli mozgatására alkalmas.

Emelőszerkezet: Szakaszosan és kézi erővel működtetett emelőgép amely a teher vagy személy térbeli mozgatására alkalmas.

Üzemeltető: Aki az emelőgép tulajdonosa vagy bérlője és az emelőgép üzemeltetését kiszolgáló személyek – emelőgép-kezelő, kötöző – munkáltatója vagy megbízója.

Emelőgép karbantartó: Aki erre jogosult, illetőleg akit az üzemeltető ezzel a feladattal megbíz. (Pályavasúti Üzletágnál ilyen munkakör nincs!)

Emelőgép kezelő: Aki az emelőgépet jogosult működtetni, és ezzel a feladattal megbízták.

Teherkötöző (kötöző): Aki a teher felerősítésére jogosult és erre a feladatra megbízták. A darukezelő által vezérelt teherfogó szerkezet esetén – amennyiben a teher a kezelés helyétől jól látható – az emelőgép kezelője egyben a kötöző.

Írányító: Az a személy – kijelölt kötöző -, az emelőgép kezelő részére a teher emelésével, továbbításával és süllyesztésével kapcsolatos jelzéseket, illetve szóbeli információkat adja és erre a feladatra az üzemeltetőtől megbízást kapott.

Emelőgép ügyintéző: Az a személy, akit az emelőgép üzemben tartója bérelt gép esetén az emelőgép üzemeltetője ezzel a feladattal írásban megbízott és rendelkezik a vonatkozó jogszabályokban, előírt képesítéssel.

5.3. Emelőgép kezelés személyi feltételei

- emelőgépet önállóan az a személy kezelhet, aki 18. életévét betöltötte, vagy szakmunkás,
- a feladatok elvégzésére a 14/1985 (XI.30.)KM rendelet szerint előzetes és időszakos orvosi vizsgálat alapján alkalmas,
- rendelkezik az emelőgép kezelésére államilag elismert szakképesítéssel és helyváltoztatásra is alkalmas emelőgép esetén – ha ezt maga vezeti – az ahhoz szükséges vezetői engedélyekkel,
- emelőszerkezetek esetén, a munkavégzés helyszínén igazolható módon rendelkezik a biztonságos kezeléshez szükséges ismeretekkel. (Kézi hajtású daru kezelői igazolvány legalább 5 órás elméleti és 3 órás gyakorlati követelményeket tartalmazó tanfolyam sikeres elvégzése és sikeres vizsga után adható ki.)

5.4. Az emelőgépek üzemeltetőjének felelőssége

Az emelőgép üzemeltetője felelős azért, hogy:

- emelőgép ügyintézői feladatokat csak írásban megbízott, megfelelő műszaki képesítésű, emelőgép ügyintézői vizsgával vagy szakértői engedéllyel rendelkező dolgozó végezhesen,
- az emelőgép kezelését csak az előírt orvosi vizsgával, megfelelő képesítéssel és megbízással rendelkező személy végezhesse,
- az irányítása alá tartozó területen csak az előírásoknak megfelelő és nyilvántartásba vett emelőgép üzemelhessen,
- az irányítása alá tartozó területen az emelőgépeket csak az előírásoknak megfelelően kezelhessék,
- a tudomására jutott szabálytalanságok megszüntetéséről azonnal intézkedjen,
- emelőgépekkel és berendezésekkel kapcsolatos nyilvántartásokat folyamatosan vezessék,
- az előírt vizsgálatok és karbantartások elvégzése nélkül az emelőgépek ne üzemeljenek.

Az emelőgép üzemeltetője az időszakos vizsgálatok eredményeit köteles figyelembe venni és a szükséges intézkedéseket megtenni. Köteles gondoskodni az emelőgép megfelelő, biztonságos állapotáról.

5.5. Az emelőgépek nyilvántartása

Az emelőgépekről vezetendő nyilvántartásoknak tartalmaznia kell:

- az emelőgép nyilvántartási számát-, forgalmi engedéllyel rendelkező emelőgépeknél a rendszámot, vasúti pályaszámot.
- leltári számát,
- típusát, megnevezését,
- maximális, vagy névleges teherbírását,
- gyártási, illetve alváz számát,
- üzembe helyezés időpontját,
- üzemi csoportszámát,
- gyártás éve, gyártó megnevezése.

5.6. Az emelőgépek kísérő dokumentációja

Az emelőgép üzembe helyezésekor emelőgépenként, egyedileg kezelendő dokumentációkat tartalmazó iratgyűjtőket kell felfektetni. Az iratgyűjtőknek tartalmaznia kell: az emelőgép azonosításra alkalmas adatait, főbb műszaki jellemzőit, az üzemeltetéssel kapcsolatos adatokat, valamint alkalmas az időszakos vizsgálatok, javítások, fődarab cserék és üzemórák nyilvántartására.

A kísérő dokumentációk tartalma:

- munkavédelmi minősítő bizonyítvány,
- munkavédelmi minősítésre nem kötelezett eszközök, vagy szerkezeti egységek esetén az általános minőséget tanúsító bizonylatok,
- üzembe helyezési, használatbavételi eljárási engedély,
- időszakos vizsgálatok jegyzőkönyvei,
- kicserélt szerkezeti egységek műbizonylatai, (pl. kötél),
- esetleges eltérési engedélyek, emelőgép üzembe helyezési engedélyét visszavonó dokumentáció,
- egyéb, az adott emelőgépre vonatkozó dokumentáció. (pl. Darukönyv)

Az adott emelőgéphez szükséges dokumentációkat a 11.sz. melléklet tartalmazza.

5.7. Munkavédelmi üzembe helyezés

Az emelőgép üzembe helyezésének feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálati szakvélemény megléte. A munkavédelmi szempontból korábban üzembe helyezett emelőgépeket újból üzembe kell helyezni, ha műszaki okból egybefüggően 30 napot meghaladóan nem használták, vagy amelyen teljes szétszereléssel együtt járó javítási munkafolyamatot végeztek, vagy más környezetbe telepítették (kivéve a mobil berendezéseket), illetve a kiszolgált technológia változott.

5.8. Emelőgépek vizsgálatai

Az üzembe helyezést megelőző munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatok. Az emelőgép üzembe helyezésének feltétele a munkavédelmi üzembe helyezés.

Időszakos vizsgálatok:

- időszakos biztonsági felülvizsgálat,
- fővizsgálat,
- szerkezeti vizsgálat.

Minden emelőgépet üzembe helyezés után meghatározott időközönként időszakos vizsgálatoknak kell alávetni. (MSZ 9721 szabvány csoport) A vizsgálatok során ellenőrizni kell, hogy az emelőgép biztonságosan és rendeltetésszerűen üzemeltethető, és megfelel a gépkönyv és a szabványok előírásainak. Minden vizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni.

A javításkor, felújításkor, fővizsgálatkor az állagban tartónak a vizsgálatot végző rendelkezésére kell bocsátania az emelőgép teljes dokumentációját. A hiányzó dokumentumok pótlása az állagban tartó feladata.

5.8.1. A vizsgálatok során elvégzendő feladatok

- Az emelőgépek műszaki, szerkezeti, fő-, valamint biztonságtechnikai felülvizsgálatát az MSZ 9721 szabványcsoport szerint,
- az acélsodronykötélből készült függesztékek vizsgálatát az MSZ 9729 , illetve kötélcsere szükségességét az MSZ 9745-3, a lánc függesztékek vizsgálatát az MSZ EN 818-6:2001, (műanyag teherfelvevő kötelek, és hevederek időszakos vizsgálatát a gyártó által előírt módon és gyakorisággal kell végezni),
- emelkedőházaz fogasrudas emelő műszaki követelményeit az MSZ 6728,
- sínrakodó daru kezelését és karbantartását a kezelési karbantartási utasítás szerint,
- a személyemelésre ideiglenesen felhasználható emelő-berendezések biztonságtechnikai kiegészítő követelményeit az MSZ 04-93- 100 számú szabvány tartalmazza,
- emelőállványok, oszlopos kúszó munkaállványok (pl.FJ.) előírásait az MSZ EN 1495:2001 tartalmazza.

Az üzemeltetőnek az üzemeltetésében lévő emelőgépek szabványaival rendelkeznie kell!

5.8.2. Vizsgálatok dokumentálása

A vizsgálatok gyakorisága az üzemi csoport szám függvényében kerül meghatározásra.

A vizsgálatok, karbantartások elvégzését minden esetben dokumentálni kell!

A dokumentációnak tartalmaznia kell:

- az elvégzett munkák, vizsgálatok megnevezését,
- a munkák időpontját,
- egyműbizonylatú, folyamatosan felhasználható anyagok, részegységek (sodronykötél, acélszerkezeti anyagok, teherviselésben részt vevő kötőelemek stb.) bizonylatainak hiteles másolatait,
- a munkát végző(k) nevét,
- az ellenőrzést végző(k) nevét.

Az emelőgépek vizsgálatait a Területi Központnak évente ellenőriznie kell!

5.8.3. Emelőgépek és azok vizsgálatainak nyilvántartása

Az emelőgépek vizsgálatát a 11.sz. melléklet tartalmazza emelőgépenként megadva a vizsgálatok gyakoriságát, a vizsgálatot végző beosztását, valamint azon dokumentációkat melyek megléte nélkül adott gép vagy berendezés nem üzemeltethető.

Azokról az emelőgépekről amelyekhez nincs rendszeresítve Darukönyv vagy Darugépkönyv az 12.sz melléklet szerinti törzslapot kell kiállítani.

Az elvégzett vizsgálatokat fel kell vezetni a törzslapra, és mellékelni kell, az elvégzett vizsgálatokról készült jegyzőkönyveket.

Az emelő, függesztő és tartó eszközökről a 13.sz. melléklet szerinti kimutatást kell vezetni mellékelve az elvégzett vizsgálatokról szóló jegyzőkönyvek egy példányát.

Az emelőgépekre vonatkozó szabványok által előírt terhelési próbákról a 14.sz. melléklet szerinti jegyzőkönyvet kell felvenni.

5.9. Emelőgépek műszak előtti karbantartása

Az emelőgép műszak előtti karbantartását (gépápolását) a kezelője végzi a kezelési karbantartási utasításban leírtak és az üzemeltető utasítása szerint.

A gépápolás az emelőgép azon részeire terjedhet ki, amelyek biztonságosan megközelíthetők. Villamos karbantartást a kezelő nem végezhet. A gépápolási munkák megkezdése előtt a meghajtómotort le kell állítani. A gépápolási munkák befejezését követően az emelőgépen működtetési próbát kell végezni.

A karbantartónak az emelőgép napló vezetésére kötelezett gépeknél be kell írni a karbantartás eredményét és azt, hogy az emelőgép üzemképes, vagy nem.

5.10. Munkavédelmi oktatás

Az emelőgép kezelőjét, a kötözött munkavédelmi oktatásban kell részesíteni:

- munkába állása előtt,
- legalább hat hónapos távollét után

Ismétlődő, illetve rendkívüli oktatásban kell részesíteni az érintetteket évente legalább egy alkalommal, illetve általa korábban nem kezelt emelőgép típus kezelése előtt. Az oktatás tárgyát képezze: az Emelőgépek biztonsági szabályzata, különösen az üzemeltetésre vonatkozó szabályok!

6. SEBESSÉGREGISZTRÁLÓ KORONGOK ÉS SZALAGOK KEZELÉSE

6.1. Sebességmérő és regisztráló órák felszerelése

A pályavasút 40 km /h, vagy nagyobb sebességű önjáró vasúti munkagépeinek és vontató járműveinek (továbbiakban: járműveinek) minden vezetőállásán sebességmérőnek kell lennie, amelyekből az egyiknek menetíró szerkezettel ellátottnak kell lennie.

A sebességmérő és regisztráló szerkezettel felszerelt járművek csak úgy közlekedtethetők, ha a sebességmérő és regisztráló jól működik, kivétel a 6.3. pont szerinti esetekben, és módon.

6.2. Mérő és regisztráló órák ellenőrzése, hitelesítése

Jól működőnek kell tekinteni azt a sebességmérő szerkezetet, amelynél a mutatott és a tényleges sebesség közti eltérés nem nagyobb mint $\pm 5 \%$.

Minden kerékszabályozással járó javítás és nagyjavítás után a regisztráló berendezést kalibrálni kell!

Az ellenőrzést a gép karbantartásáért felelős személynek 6 havonként, illetve a szerkezetet érintő javítást követően, a vonalon stopper órával kell elvégezni, és a gépkönyvbe bejegyezni.

A regisztráló órákat a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. tv. szerint hatévenként hitelesíttetni kell. A hitelesítést szakműhelyben kell elvégeztetni. A hitelesítés jegyzőkönyvét a következő hitelesítésig a gépkönyvben meg kell őrizni.

6.3. Sebesség adat táblák

A sebességmérő meghibásodása esetén a jármű a telephelyig, ill. munkavégzés céljából a munkahelyig a jelen utasításban közölt, kifüggesztett sebességtáblák adatainak figyelembevételével közlekedhet.

Minden jármű vezetőállásán a vezetőülésből jól látható helyre táblát kell elhelyezni, amely tartalmazza a sebesség pontos meghatározásához a jellemző út és időadatokat, ami alapján a meghibásodott sebességmérő óra esetén a gép közlekedhet. A tábla kifüggesztéséért a gép üzemeltetője a felelős.

A táblán legalább 10 mm nagyságú, 1mm vonalvastagságú számokat kell alkalmazni. A könnyebb leolvasás érdekében a szomszédos oszlopok más színűek legyenek.

A tábla adatai a következők legyenek:

sebesség km/h	1 perc alatt megtett út (m)	1 km megtételéhez szüks.ido (sec)	200 m megtételéhez szüks.ido (sec)
10	167	360	72
15	250	240	48
20	333	180	36
25	417	144	29
30	500	120	24
35	538	103	21
40	666	90	18
45	750	80	16
50	833	72	14,5
55	917	65	13
60	1000	60	12
65	1083	55	11
70	1167	51	10,5
75	1250	48	9,5
80	1333	45	9
85	1416	42	8,5
90	1500	40	8
100	1670	36	7,2

6.4. Mérőórák meghibásodása

A sebességmérő, illetve regisztráló meghibásodását a járművezetőnek azonnal jelentenie kell a gép karbantartásáért felelős személynek, akinek haladéktalanul intézkednie kell a javíttatásra vagy cserére. A meghibásodást az Üzemi karbantartási naplóban rögzíteni kell! (Észlelés ideje, kilométeróra állása, bejelentés idejének rögzítése, gépkezelő olvasható aláírása).

A hibás sebességmérő, illetve regisztráló szerkezettel közlekedő jármű menetlevelére és az üzemnapló hátoldalára fel kell jegyezni a meghibásodás tényét és időpontját.

6.5. Regisztráló órák kezelése

A regisztráló sebességmérő órákat a szalag, a korong behelyezése után be kell zárni. A sebességregisztráló szerkezetben akár közlekedő, akár munkavégző jármű esetében kulcs nem lehet! A kulcsot a járművezetőnek kell őriznie.

6.6. Regisztráló szalagok és korongok kezelése

Minden munkakezdetkor a regisztrált korongot, illetve szalagrészt a szerkezetből ki kell venni és 24 órára elegendő szalagot, illetve új korongot kell az órába helyezni!

A szalagra, illetve korongra a gép pályaszámát, dátumot, kilométer-számláló állását, járművezetők nevét, valamint az adott gépre vonatkozó esetleges sebességkorlátozás tényét, kivételkor pedig a kilométer-számláló állását és a megtett út hosszát km-ben rá kell vezetni !

Baleset esetén a regisztráló korongot, szalagot az órából kiemelni csak a balesetvizsgáló bizottság vezetőjének engedélyével szabad! Korongot, szalagot hatósági vizsgálat esetén a rendőrség kérésére a szemlebizottság vezetőjének a kitöltés után át kell adni. Átadás-átvételt a menetlevélen igazolni kell.

6.7. Regisztráló szalagok és korongok ellenőrzése

A sebességregisztráló szalagokat és korongokat az üzemnaplókcal és menetlevelekkel egy időben le kell adni! A felülvizsgálatot végző dolgozóknak a regisztrátumokat a bizonylatok ellenőrzésével együtt értékelni, ellenőrizni kell! Az ellenőrzést a kezelési utasításban leírtak szerint kell elvégezni.

Ellenőrizni kell valamennyi üzemanyag fogyasztást is regisztráló korongot, míg a többi korong és szalag közül gépenként szűrőpróbaszerűen 25 %-ot. Az ellenőrzést úgy kell végezni, hogy 3 havonta valamennyi járművezetőre sor kerüljön.

Amennyiben az értékelés során sebességtúllépés állapítható meg, a hibáztathatókkal szemben felelősségre vonást kell alkalmazni!

A korongokat és a szalagokat gépenként elkülönítve a szolgálati helyen 2 évig őrizni, majd selejtezni kell!

6.8. Ellenőrzések nyilvántartása

A regisztrátumok ellenőrzésére könyvet kell felfektetni, melynek a következő rovatokat kell tartalmaznia:

Dátum	Jármű psz.	Járművezető neve	Megállapítás	Intézkedés	Ellenőrzést végezte
-------	---------------	---------------------	--------------	------------	---------------------

---

7. GÉPKEZELŐI LÉTSZÁM ÉS GÉPÁPOLÁSI IDŐ MEGSZABÁSA

7.1./ Általános előírások

- A megállapított gépkezelői létszám nem tartalmazza az esetenkénti tanulói, gyakorló létszámot.
- A gép, berendezés üzemeltetéséért, a géphez beosztott gépkezelők (munkások) munkájáért, testi épségéért a rendelkező gépkezelő, járművezető, kisgépeknél a munkavezető felelős.
- A gépápolási (karbantartási) idő a gépre és nem a gépkezelőkre vonatkozik, azt a gépkezelők között meg kell osztani.
- A gépápolás amennyiben a napi kötelező munkaidőn belül elvégezhető, úgy azt túlmunkában végezni, illetve elszámolni nem szabad. Abban az esetben, ha a gépápolás a túlmunka elkerülése végett elmarad, annak végrehajtása a következő nap munkakezdetkor kell, hogy megtörténjen.

7.2./ Vasúti járművek

sor sz.	megnevezés	típus	gépápolási idő napi (óra)	gépkezelő (fő)	megjegyzés
1.	Felépítményi mérőkocsi	FMK	1	2	
2.	Univerzális kétéltű jármű	UKM	1	1	A
3.	Tehervágány gépkocsi	TVG, FVG	1	2	D(pótkocsikkal)
4.	Univerzális darus jármű	UDJ	1	2	B,C
5.	Darus vontató jármű	DGKU	1	2	B,C (DGKUm)
6.	Darus vontató jármű	AGMU	1	2	B,C (AGMUm)
7.	Vontató jármű	AKT-TM	1	2	D,B
8.	Motorkocsi	A, Ab	1	1	A
10.	Keskeny nyomközű vontató	KVVG	1	1	A
11.	Felsovezeték szerelő jármű	FJ	1	1	A
12.	Felsovezeték szerelő jármű	DMm, DM	1	1	A
13.	Felsovezeték szerelő jármű	ADM	1	1	A
14.	Felsovezeték szerelő jármű	OTW	1	1	A
15.	Felsovezeték szerelő jármű	FJM	1	1	A

7.3./ Jelmagyarázat

A) A forgalmi utasításban előírt második, forgalmi vizsgával rendelkező személyt (figyelésre kötelezett dolgozót) az igénybevevő szolgálati hely biztosítja, akit a jármű megállítására ki kell képezni.

B) Tolatáshoz a szükséges ismeretekkel és vizsgákkal rendelkező dolgozót a járművet igénybevevő szolgálati hely biztosítja.

C) A rakodáshoz szükséges kötözőt (kötözőket) az igénybevevő biztosítja.

D) Munkaügyi ok miatt (szabadság, betegség), egy gépkezelővel is közlekedhet. Ilyen esetben, a forgalmi utasításban előírt második személyt az A. pont szerint kell biztosítani.

7.4./ Közúti föld- és rakodógépek és önjáró munkagépek

A közúti föld és rakodó munkagépek esetében: **1 óra** a gépápolási idő a gépkezelői létszám általában **1 fő**, ettől eltérő létszámot a gépek kezelési utasítása meghatározhat.

Amennyiben a munkahely úrszelvényben, vagy annak közelében dolgozik, úgy az irányító személyt a gépet igénybevevő biztosítja, ugyanúgy mint a rakodáshoz szükséges kötözőt (kötözőket) is.

7.5./ Kismunkagépek

A gépkezelői létszámszükséglet változó, azt a munka jellege, az üzemeltetésre kerülő gépek száma és igénybevételenek nagysága szabja meg. Az egyes munkahelyekre a gépkezelő létszám meghatározása esetenként az illetékes pályamester, munkavezető feladata.

Gépet csak érvényes vizsgával rendelkező gépkezelő kezelhet!

A gépápolási, gép-előkészítési idő gépenként **0,5 óra**.

8. GÉPKEZELÉSRE, JÁRMŰVEZETÉSRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

8.1./ Gépkezelésre vonatkozó előírások

Az építőgép-kezelő munkakörök képesítéshez kötéséről és az építőgép-kezelők képzéséről a módosított 6/1980. (I.25.) ÉVM-KPM együttes rendelet intézkedik.

Vasútépítési, fenntartási és építőipari tevékenység során építőgépet csak az kezelhet, aki az adott géptípusra érvényes építőgép-kezelő jogosítvánnyal, illetve kigépkezelő tanfolyam elvégzéséről szóló igazolvánnyal rendelkezik.

8.1.1./ Építőgépek kezelési kategóriái

Az építőgépek kezelés szempontjából egy-egy jellemző műszaki paraméter alapján:

- nehézgép
- könnyűgép
- kigép

kategóriába vannak besorolva.

Az adott géptípusra érvényes jogosítvány tanfolyam elvégzésével és a vizsga letételével szerezhető meg.

8.1.2./ Tanfolyam alóli mentesség

Tanfolyam elvégzése nélkül vizsgára bocsátható az, aki a 6/1980 (I.25) ÉVM-KPM rendelet 3.sz. mellékletében foglalt szakmával, vagy a rendelet 3. § 1.c bekezdésben foglalt technikus, szakközépiskolai képesítéssel rendelkezik, továbbá az előírt gépkezelési gyakorlatot megszerezte.

8.1.3./ Tanfolyamok szervezése

Nehéz- és könnyűgépkezelői tanfolyam csak a Közlekedési Főfelügyelet engedélyével szervezhető, a kigépkezelői tanfolyam szervezése vállalati (MÁV ZRt.) hatáskörbe tartozik.

8.1.4./ Jogosítványok kiállítása

Az építőgép-kezelő jogosítványt a Közlekedési Főfelügyelet, illetve engedélyük alapján képzést és vizsgáztatást végző szervezetek, a kigépkezelői tanfolyam elvégzéséről szóló igazolást a tanfolyamot szervező egység, míg az igazolványt a PMLI adja ki.

A jogosítvány érvényességének újabb géptípusra történő kiterjesztéséhez, vagy a jogosítványba bejegyzett gépek szerkezetének, működésének lényeges változása esetén kiegészítő tanfolyamot kell végezni és vizsgát tenni.

8.1.5./ Egészségügyi alkalmasság

A jogosítvánnyal rendelkezők a 14/1985. (XI.30.) KM rendeletben foglaltak szerint kötelesek időszakos orvosi vizsgálaton megjelenni.

8.2./ Vasúti járművek, munkagépek vezetésére vonatkozó előírások

A vasúti járművezető szakemberek képzéséről és vizsgáztatásáról a 32/ 2003 (V.20.) GKM rendelet intézkedik.

8.2.1./ Jogosultság vasúti járművek vezetésére

Gazdálkodó szervezetek üzemeltetésében lévő országos közforgalmú, helyi közforgalmú és saját használatú vasúti járművet önállóan az vezethet, az indíthat be, aki a Közlekedési Főfelügyelet által kinevezett vizsgáztató bizottság előtt sikeres hatósági vizsgát tett, és erről részére a Közlekedési Főfelügyelet vizsgabizonyítványt és járművezetői igazolványt adott ki.

Közforgalomban vasúti járművet csak az vezethet, aki a járművezetői igazolvány megszerzése mellett az O.1. sz. Oktatási utasításban foglalt, a járművezetők részére előírt vizsgákat letette és a rendszeres oktatásokon és időszakos vizsgáztatásokon az O.1. Oktatási utasításban meghatározott időközökben részt vett és érvényes orvosi vizsgálattal rendelkezik.

A MÁV ZRt. közforgalmú vonalain való járművezetést egyéb utasítások és rendeletek ismeretéhez kötheti. A pályavasúti szakszolgálat járműveinek vezetéséhez szükséges a vonal és állomásismeret és az E.101. számú utasítás vonatkozó részeinek ismerete.

8.2.2./ A pályavasúti szakszolgálat gépeinél szükséges vasúti járművezetői képesítések

- Országos közforgalmú tehervágánygépkocsi vezetői.
- Országos közforgalmú sajátgépjármű vasúti munkagépjármű vezetői.

8.2.3./ Típusismeret

A járművezetőnek az általa vezetett jármű típus ismeretével rendelkeznie kell. Az ismeret megszerzéséig csak felügyelet alatt vezethet járművet. Felügyelet alatt legalább 24 óra vezetés szükséges, melynek megtörténtét a szervezeti egységnél kimutathatóan dokumentálni kell! A járművezetőnek a 15.sz. melléklet szerinti „Igazolás”-t kell kiállítani.

8.2.4./ Egészségügyi alkalmasság

A vasúti járművezetők a 14/1985. (XI.30.) KM rendeletben foglaltak szerint kötelesek időszakos orvosi vizsgálaton megjelenni.

8.3./ Vonalismeret

A vonalismerettel kapcsolatos teendőket a MÁV SZ 2441-89 sz. szabvány tartalmazza.

8.4./ Igazolmányok kéznél tartása

A járművezetők és gépkezelők járművezetői és építőgép-kezelői jogosítványukat munka közben kötelesek maguknál tartani és azt az illetékes ellenőrző személynek, kérésére bemutatni.

9. NYILVÁNTARTÁSOK VEZETÉSE, ADATSZOLGÁLTATÁS

9.1./ Nyilvántartások vezetése a gépüzemeltető és állagtulajdonos szolgálati helyeken

A nyilvántartásokat a 19.sz. melléklet szerinti szolgálati helyek kötelesek vezetni.

9.2./ A gépek műszaki és teljesítmény adatainak nyilvántartása

A MÁV Rt tulajdonában lévő munkagépek üzemóra teljesítményéről nyilvántartást kell vezetni.

Erre a célra kismunkagépeknél a 918-581 vagy a 918-522 sz. "Gépnyilvántartó lap" nyomtatvány szolgál.

A munkagépekről, vasúti járművekről a nyilvántartást az erre a célra rendszeresített MÁV - KK. 4530 számú Gépkönyvben kell vezetni. Kivételt képeznek a Tvg pótkocsik és a létrás szerelő kocsik, melyekről Gépnyilvántartó lapot is fel lehet fektetni. Ezek mellékleteként kell megőrizni a vizsgálati jegyzőkönyveket.

A Gépnyilvántartó lapot és Gépkönyvet az üzemeltetőnek, a bérebevevőknek folyamatosan vezetnie kell, havi összesítésben az üzemnaplók és egyéb bizonylatok alapján.

9.3./ Géplap és gépkönyv vezetése

A géplapot, gépkönyvet az a szolgálati hely tartozik felfektetni, ahol a gépet először üzembe helyezik.

Az egyes rovatok kitöltését a rendelkezésre álló adatok (üzemeltetési dokumentáció, műszaki leírások, a gépen található táblák, stb.) alapján értelemszerűen kell végezni. Nem kell Gépnyilvántartó lapot, Gépkönyvet vezetni azokról a gépekről melyeknél a különböző vizsgálatok idejét, módját valamely egyéb előírás, hatályos szabvány, vagy rendelkezés szabályozza és a 918-581 vagy a 918-522 sz. nyomtatványon előírt minden egyes adat másutt feljegyezve megtalálható.

A gépet, ha a szolgálati hely állagából másik szolgálati hely állagába rendelik át, akkor a Gépnyilvántartó lapot, Gépkönyvet napra készen kitöltve, az új állagtulajdonos részére kimutathatóan át kell adni. Az átadásig vezetett számítógépes nyilvántartás adatait számítógépes adathordozón kell az új tulajdonosnak átadni.

9.4./ Géplap kitöltési útmutató

- A géplapokat - értelemszerűen - havonként új sorban - kell vezetni.
- Amennyiben adott hónapban a gép nem üzemelt a „nem üzemelt” bejegyzést kell tenni.
- A teljesítmény üzemóra rovatába kell bejegyezni a teljesített üzemórák számát, amit folyamatosan összegezni (göngyölníteni) is kell a gép teljes élettartama alatt.
- A műszaki szemle "neve" rovatába a nyomtatvány lábjegyzetében magyarázott megfelelő jelzést kell beírni.
- A gép átadása esetén a " jegyzetek " rovatba be kell jegyezni az átadási rendelkezés számát, valamint azt a dátumot, ameddig az adatokat vezették és azt

aláírni. Az új állagtulajdonos - ugyanoda - azt az időpontot jegyzi be, amelytől az adatokat vezetik és aláírja.

- A nyomtatványon
  - a bonyolultsági fok,
  - tartózkodási időadatok,
  - munkahely, javítóműhely neve,
  - nyilvántartási érték,
  - az avulás mértéke megnevezésű rovatokat nem kell kitölteni.
- A gépnnyilvántartólap a TMK vizsgálatok elvégzésének előjegyzésére is szolgál.
- Naprakész vezetéséért az üzemeltető szervezeti egység vezetője felelős.

9.5./ Gépkönyv kitöltési útmutató

- A munkagép, jármű, valamint a beépített meghajtómotor törzslapját, táblázatait értelemszerűen, és a megadott műszaki paramétereknek megfelelően kell kitölteni.
- A munkagép, jármű teljesítménye megnevezésű V. sz. táblázat rovatait az üzemnaplók adatai alapján folyamatosan összegezni is kell (ld. a 918-581 sz. nyomtatvány kitöltési útmutatóját). A tábla 7.sz. rovatába az adott hóban végrehajtott TMK-vizsgálatot kell a megfelelő rövidítéssel bejegyezni (Km; Nm; KJ, stb.).
- A táblánál a bonyolultsági fok megnevezést nem kell kitölteni.

A MÁV Rt egységeinél üzemelő munkagépek és járművek Gépkönyveinek, Gépnnyilvántartó lapjainak vezetéséért az üzemeltető szolgálati egység vezetője, a felelős, ezt a Területi Központnak évente ellenőriznie kell.

A MÁV. ZRt. állagába tartozó és tartós üzemeltetésre bérbe adott gépek, eszközök gépkönyveinek vezetéséért az üzemeltető szervezeti egység, azok évenkénti ellenőrzéséért a bérbe adó szolgálatihely felelős.

9.6./ Napi karbantartás nyilvántartása

A munkagépeknél, járműveknél az utasítás 4.1.1. számú pontjában meghatározott módon végzett napi karbantartást a karbantartást végzőnek az üzemi karbantartási naplóban, illetve a felsővezeték szerelő járműveknél a 918-803 sz. nyomtatványon dokumentálni kell.

Valamennyi kis és nagymunkagépet, vasúti járművet el kell látni üzemi karbantartási naplóval. A betelt naplókat 2 évig a szolgálati helyeken meg kell őrizni. Gépek átvezénylése esetén azokat a géppel együtt kimutathatóan át kell adni.

9.7./ Üzemi karbantartási napló adatai (A 16.sz. melléklet szerint.)

- A karbantartás időpontja.
- A karbantartást végző(k) neve.
- Az üzemóra és a kilométer számláló állása. (Kivétel kismunkagépek.)
- A teljesített napi üzemóra ill. megtett km. (Kismunkagépeknél csak üzemóra.)
- A szolgálat alatt előfordult műszaki rendellenesség és azok megszüntetésének módja.

9.8./ Regisztráló korongok és szalagok ellenőrzésének nyilvántartása

A regisztrátumok ellenőrzésére felfektetett könyvet az utasítás 6.8. számú pontja szerint kell vezetni.

9.9./ Emelőgépek és berendezések, emelő eszközök nyilvántartása

A vizsgálati jegyzőkönyvek az utasítás 5.8.2. pont szerinti adatokat tartalmazzák. A helyi nyilvántartásokat, pedig az utasítás 5.8.3. számú pontja szerint kell vezetni.

Az emelőgépek állagkimutatását a 17. melléklet szerint a 9.10.2. pontban meghatározott időpontban kell elkészíteni és felterjeszteni.

9.10./ Munkagépek és vasúti járművek nyilvántartása.

9.10.1./ A gépek és vasúti járművek csoportosítása

A szolgálati hely állagában lévő valamennyi munkagépéről, járművéről nyilvántartást kell készíteni az alábbi csoportosításban :

- Szakszolgálati vasúti járművek. (vontató és vontatott)
- Vasúti járműszerkezetes munkagépek.
- Földmunkagépek.
- Kismunkagépek.
- Emelőgépek és eszközök.
- Szerszámgépek.

9.10.2./ Állagstatisztika

Az állagban tartó egységeknek állagkimutatást kell küldeniük a 9.10.1. pont szerinti csoportosításban a Területi Központok részére, minden év **december 31-i** és **június 30-i** állapotnak megfelelően, **január 30-i** illetve **július 30-i** beérkezéssel. A Területi Központoknak a tételesen felülvizsgált kimutatást, összesítve **február 28** és **augusztus 30** beérkezéssel, kell megküldeniük az illetékes igazgatóságnak.

Az állagkimutatást az 18. sz. melléklet szerint írásban és számítógépes adathordozón is el kell készíteni.

9.10.3./ Veszélyes termelő-berendezések nyilvántartása

A mindenkor érvényben lévő Munkavédelmi Törvény és annak végrehajtási utasításában veszélyesnek nyilvánított munkaeszközök, berendezések nyilvántartása a MÁV MVSZ-ben meghatározottak szerint.

9.10.4./ A nyilvántartásban szereplő adatok

- A gép, munkaeszköz, berendezés megnevezése.
- Leltári száma.
- Munkavédelmi minősítés száma.
- Munkavédelmi üzembe helyezési jegyzőkönyv száma.

9.11./ TMK tervek készítése

Az utasítás 4.6. fejezetben meghatározottak szerint.

A vasúti járművekről (önjáró munkagép, vontatójármű, TVG pótkocsi, üzemi célú vasúti kocsi) járművenként, évente a 20. melléklet szerinti adatlapot is fel kell fektetni.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1./ Az Utasítás a kihirdetés napján lép hatályba.

2./ Az Utasítás hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti:

A 122/1998 (MÁV Ért. 41) számon jóváhagyott és
79/2000 (MÁV Ért. 32) számon módosított előző
D.3. utasítás.

NYILATKOZAT ÉS ELISMERVÉNY

A felsorolt adatok helyességét elismerjük. Tudomásul vesszük, hogy a jármű .....sz. pontokban nem felel meg a MÁV ZRt. előírásainak, ezért a jármű közlekedtetése rendkívüli szállításnak minősül, mely a közlekedés szempontjából fokozottabb veszélyességű.

Minthogy érdekünk a közlekedés lebonyolítása, az ebből eredően előállott mindennemű károsodásért, kivéve ha az a MÁV ZRt. alkalmazottainak súlyos gondatlansága okozataként következett be, felelőséget vállalunk és ennek alapján a MÁV ZRt. - nek megtérítjük azokat az összegeket is, amelyet a MÁV ZRt. a baleseti sérülteknek, illetve jogutódaiknak, vagy harmadik személynek bármilyen címen kártérítésként kifizetett.

A fentieket tudomásul vettük, a futási bizonylatot(okat).....példányban átvettük.

Kelt:.....200.....hó.....nap.

Igénybejelentő

.....
aláírás, bélyegző

A futási bizonylatokból 1 példány a szállítás, vagy közlekedtetés megrendeléséhez, 1 példány pedig a fuvarlevélhez csatolandó, illetve a járművön helyezendő el.

MÁV ZRt.
Kiállító:.....

2.sz. melléklet

Nyilvántartási szám:.....

FUTÁSI BIZONYLAT

a.....-ban gyártott és a.....tulajdonát
képező.....p.sz. járműre.

A vizsgálat eredménye a következő:

1. Tengely elrendezése	.....
2. Teljes hossza az ütközők között	.....mm
3. Szélső tengelyek távolsága	.....mm
4. Forgóváz távolsága	.....mm
5. Szélső tengelytávolság a forgóvázakban	.....mm
6. Saját tömeg	.....t
7. Folyóméter tömeg	.....t/m
8. Legnagyobb tengelyterhelés	.....t
9. Vonó és ütközőkészülék típusa	.....
10. Ütköző magasság a sínkorona felett	.....mm
11. Fékberendezés	.....
12. Figyelembe vehető féksúly: K: T: Sz: t	.....
13. Legnagyobb magasság a sínkorona felet	.....mm
14. Legnagyobb szélesség	.....mm
15. Megengedett max. sebesség	.....km/h
16. Bejárható legkisebb ívsugár	.....m
17. Fuvarozási útvonal:	
18.*Továbbítás módja: önerejéből, vonatba sorolva	
19. A továbbítás tartalmára leszerelendő alkatrészek	
20.* További feltételek	

A jármű a megtartott vizsgálat alapján.....vonalon a gyártó vagy
üzemeltető kíséretében próba futásokat végezhet, külön rendeletre, közlekedhet
utánfutóként besorozva, szállítható zárfékes kocsi elé besorolva, szállítandó a
besorozási minta szerint.

* A nem kívánt szövegrész kihúzandó.

A futási bizonylat felhasználható 200.....év.....hó.....ig.

Kiállítva: a MÁV ZRt....., illetve annak megbízása alapján.

Kelt:.....20.....év.....hó. ....nap

.....
aláírás

Nyilatkozat a vasúti pályán közlekedtetendő vasúti jármű adatairól

1. A jármű megnevezése: Pályaszáma:
tulajdonosa: Telephelye:
2. A kérelem időtartama: -tól -ig
3. Közlekedési útvonal:
4. Hatósági üzemengedély száma:
5. Tengelyrepedés vizsgálat időpontja (MÁV SZ 2961-2005):
6. Az utolsó tejes fékvizsgálat időpontja (MÁV SZ 2873/1-92):
7. A kerékpár kimérőlap kiállításának időpontja (MÁV SZ 2961-2005):
8. A MÁV SZ 2858-93 számú (Pályavasúti munkagépek vizsgálati lapjai) szabványban előírt vizsgálati lapok rendelkezésre állnak-e:
igen: nem:
9. A vizsgálati lapok tárolási helye:

A jármű a szabványokban előírt adatok alapján megfelel a futásbiztonsági követelményeknek és rendelkezik a MÁV által előírt jelzőberendezésekkel, a kérelem időtartama alatt vasúti közlekedésre alkalmas.

Dátum

p.h.

aláírás

MÁV ZRt. .... Igazgatóság
Gy. /

ENGEDÉLY

a MÁV ZRt. vágányhálózatán - úthálózatán történő közlekedésre

1. A jármű, munkagép azonosító jele (forgalmi rendszám, pályaszám stb.) :

2. A jármű tulajdonosa :

3. A jármű üzemeltetője:

4. A jármű telephelye :

5. Engedélyezett útvonal :

6. Az engedély kiadásának alapbizonylata :

7. Az engedély érvényessége :

8. Az engedélyező neve, szolgálati helye, munkaköre :

Budapest, 20 .

p.h.

.....

Kisműszaki (KM) vizsgálat

Az a helyszínen végezhető karbantartás, amelynél a gép hozzáférhető alkatrészeinek előírás szerű (az adott gépre vonatkozó karbantartási utasításban előírt) felülvizsgálata, beállítása és javítása, amely nem jár nagyobb alkatrész csoport szétszerelésével.

Célja: A jármű üzembiztonságának és üzemképességének ellenőrzése.

A vizsgálat során végrehajtandó feladatok:

1.) A jármű biztonsági berendezéseinek ellenőrzése szemrevételezéssel és funkciópróbával:

- futómű állapot ellenőrzése (kerékpár, ágyvezeték, ágytok, hord rugó)
- fék működési és tömörségi vizsgálat a MÁVSZ 2873/1 szerint
- fék mechanizmus állapota (féktuskók, féktárcsák ellenőrzése, féktuskók szükség szerinti cseréje, a mechanizmus beállításának elvégzése)
- levegőrendszer ellenőrzése (tömörségi és funkció ellenőrzés)
- alváz és nyomatéktám ellenőrzése deformációra, repedésre, törésre
- világító berendezések ellenőrzése
- kürtök működésének ellenőrzése
- műszerek működésének ellenőrzése
- kapcsoló berendezések (vonóhorog, vonószem) ellenőrzése
- pályakotrók ellenőrzése, beállítása.

2.) A jármű üzemképességének ellenőrzése:

- motor üzemképességének ellenőrzése, szükséges beállítások elvégzése, kenőanyag szintek ellenőrzése (az olajcsere végrehajtását az olaj minőségének és ciklusidejének függvényében kell végrehajtani, pl. szintetikus olajak),
- hajtási lánc elemeinek és működésüknek a vizsgálata, kenőanyag szintek ellenőrzése (sebességváltó, tengelyhajtómű, tengelykapcsoló, kardánok),
- elektromos rendszer vizsgálata (akkumulátor, indítómotor, generátor, vezetékek),
- évszakfüggő ellenőrzések és beállítások elvégzése (hűtővíz fagyállóságának ellenőrzése).

3.) *Segédberendezések ellenőrzése:*

- levegő kompresszor működésének vizsgálata (évszakfüggő ellenőrzések és beállítások elvégzése, pl. levegőrendszer fagyztalanítása stb.)
- fűtőkészülékek ellenőrzése
- ablaktörlő és ablakmosó készülékek ellenőrzése
- homokoló berendezés ellenőrzése
- üzemanyagtartály és vezetékrendszerének tömörség ellenőrzése
- hidraulika elemek ellenőrzése.

4. *A kocsiszekrény és tartozékok vizsgálata:*

- ajtók és biztonságos zárhatóságuk ellenőrzése
- kapaszkodók és feljárók ellenőrzése
- ülések és rögzítettségük ellenőrzése

Nagyműszaki (NM) vizsgálat

Olyan terjedelmű karbantartási munka, amelynél a kisműszaki feladatain felül a vizsgálat, karbantartás és javítás a gép minden olyan alkatrészére kiterjed - az adott gépre vonatkozó karbantartási utasításban leírt módon - amely a gép részleges szétszerelésével hozzáférhető, beleértve a fődarabokat is.

Célja: A jármű üzembiztonságának és üzemképességének ellenőrzése mérésekkel, a mért adatok dokumentálása, a jármű elhasználódási folyamat figyelemmel kísérése, rendkívüli események kiszűrése.

A vizsgálat során végrehajtandó feladatok:

A kisműszaki vizsgálatokon túl el kell végezni a következő vizsgálatokat, javításokat is.

1.) A dízelmotornál ellenőrizni illetve meg kell vizsgálni:

- a motor olajnyomást
- az üzemanyag-vezetékeket a csatlakozásokat
- a generátor helyes működését
- a tömítések állapotát (szelepkamrafedél, vezérműházfedél, olajteknő, olajleeresztő csavar, forgattyús tengely),
- a szelephézagot,
- a befecskendező szivattyú kenőanyagszintjét, valamint a szabályozóház kenőanyag mennyiségét (szükség szerint után- tölteni).

Meg kell tisztítani, illetve cserélni kell:

- az üzemanyagszűrő szűrőbetétjét és az előszűrő üvegpocharat (vízszak),
- az olajcsere végrehajtását az olaj minőségének és ciklusidejének függvényében kell végrehajtani (pl. szintetikus olajak).
- levegőszűrőt.

2.) Légsűrítő ellenőrzése:

- ellenőrizni kell a helyes működését, rögzítettségét, a kenőolaj szintjét és nyomását,
- az ékszív állapotát és feszességét.

3.) A hajtási láncnál ellenőrizni kell:

a) A sebességváltót, irányváltóművet, elosztóhajtóművet és a tengelyhajtóművet és azokon:

- a kapcsolókar szerkezetét,
- kenőolaj szintet (az esetleges kenőanyag-szivárgást meg kell szüntetni),
- a zajtalan kapcsolást (üzemközben)

b.) A tengelykapcsolónál ellenőrizni kell:

- a tengely kapcsoló holt játékát,
- a zörej és rángásmentes kapcsolást,
- a kiemelést és az esetleges megcsúszást (üzem közben)

c.) A kardántengely, kardáncsuklók, zsírzását, felerősítő csavarok és biztosítások megbízhatóságát.

4.) A futóműnél ellenőrizni kell:

- a kerékpár futó felületét-kopás, élesség, repedés és geometriai méretei szempontjából szemrevételezéssel és méréssel,
- a rugók, rugókengyelek, rugóágyak, rugó csapszegek állapotát,
- lengéscsillapítók állapotát,
- az időszakos tengelyrepedési vizsgálatok szükségességét.

5.) A fékberendezésnél ellenőrizni, illetve vizsgálni kell:

- a fékszerkezetek működését, teljes fékvizsgálatot a MÁVSZ 2873/1-92 szerint,
- a fékvisszahatást,
- a fékrudazatot,
- a fékvezetéket és csatlakozások állapotát,
- a kézfék-berendezés, karok, csapok állapotát,
- légnyomásmérő órákat,
- a légtartályok és a fékezőszelepek időszakos vizsgálati szükségességét

Futópróbán:

- a fékhatást
- a jármű szabad kifutását (oldott tengelykapcsoló mellett).

6.) A kocsiszekrénynél és az alvászervezetnél meg kell vizsgálni:

- az alvázkeret és tartozékai, a hossz- és kereszttartók állapotát,
- a motortartókat,
- a felerősítéseket,
- a hegesztések és felerősítések állapotát,
- az üzemanyagtartály felerősítését,
- az üzemanyag-vezetékeket,
- kipufogó rendszert,
- a csővezetékek tömítéseit és felerősítéseit,
- a hűtőtömb rögzítését,
- a vízcsőcsatlakozásokat,
- ajtókat, ablakokat, zárat,
- az ütközőket,
- vonóhorgokat és csavarkapcsokat,
- a lépcsőket és kapaszkodókat,
- a festés és feliratok állapotát.

7.) A villamos berendezésnél ellenőrizni, illetve meg kell vizsgálni:

- akkumulátort (rögzítési állapot, feszültség szempontjából),
- generátor és az indítómotor és a feszültségszabályzó helyes működését,
- elektromos vezetékrendszert,
- világító és jelzőberendezést.

8.) A mérőműszereket ellenőrizni és szükség szerint hitelesíteni kell:

- sebesség- mérő-regisztrálót,
- olajnyomás mérőt,
- töltésellenőrző ampermérőt,
- motorhőmérséklet mérőt,
- üzemanyagszint mérőt,
- üzemanyag fogyasztásmérőt,
- hidraulika nyomásmérőt.

Középjavítás (Kj)

Olyan karbantartási munkafolyamat, amely a gép részleges vagy teljes szétszerelésével jár az előzetes vizsgálatok kis- és nagyműszaki javítások alkalmával felderített hibák kiküszöbölésére és a középjavítás időciklusával megegyező élettartamú alkatrészek kicserélésére irányul.

Célja: A jármű szerkezeti részeinek, részegységeinek megbontásával az elhasználódási folyamatban az elhasználódás mértékének vizsgálata és a jármű megelőző karbantartó javítása tekintettel az üzemeltetési időciklusra.

A nagyműszaki vizsgálatnál leírtakon túl el kell végezni a következő vizsgálatokat, javításokat:

A vizsgálat, javítás során végrehajtandó feladatok:

1.) A dízelmotoron el kell végezni:

- a befecskendező szivattyú próbapadon történő ellenőrzését, a befecskendező fúvókák ellenőrzését és tisztítását
- a hengerfedelek leszerelését, vizsgálatát, a tömítések ellenőrzését,
- a szelepek és szelep mozgató mechanizmus ellenőrzését, szükség szerinti szabályzását,
- a hengerfejek olajkocsztól, vízkőtől és egyéb szennyeződéstől való megtisztítását,
- a vízűtő ellenőrzését,
- a befecskendező szivattyú vizsgálatát, szükség szerinti javítását.

2.) Hajtási lánc vizsgálata:

- A sebességváltó-fedél leszerelése után a sebességváltóművet meg kell vizsgálni, tisztítani és új kenőanyaggal kell feltölteni.
- Az irányváltóművet meg kell vizsgálni, és új kenőanyaggal kell feltölteni.
- A tengelyhajtóművet meg kell vizsgálni, és új kenőanyaggal kell feltölteni.
- El kell végezni a kardántengelyek le- és szétszerelését, tisztítását, a csuklós és bordás kötések vizsgálatát, kenését, az esetlegesen hibás alkatrészek cseréjét,

3.) A futóműnél el kell végezni:

- a kerékpár méretek ellenőrzését, a kerékprofil és a kerék egyéb geometriai méretei alapján szükség szerinti a kerékpár szabályozást,

- a kerékpár csapágyak és tömítőgyűrűinek állapot ellenőrzését,
- a tengelyek és tengelyvégek ultrahangos repedésvizsgálatát,
- az ágyvezetékek méretellenőrzését, szükség esetén javítását.

4.) A fékrendszer vizsgálata:

- el kell végezni a légsűrítő ellenőrzését, szükség szerinti cseréjét,
- el kell végezni a fékhengerek és légvezetékek tömörségének ellenőrzését, szükség szerinti javítását.
- légtartályok és fékezőszelepek vizsgálati idő lejártának függvényében azok szakmúhelyi vizsgálatát el kell végeztetni.

5.) Az alváz és kocsiszekrény vizsgálatánál el kell végezni:

- az alvázkeret és a nyomatéktám tisztítását, kritikus csomópontok repedés vizsgálatát,
- az alvázszerkezet és szükség szerint korrózió elleni védőbevonattal való ellátását,
- a jármű mérlegelését.

6.) A villamos berendezéseknél el kell végezni:

- az indítómotor, az indítómotor kapcsoló, a töltődinamó és a feszültség-szabályozó tisztítását és vizsgálatát,
- az akkumulátor ellenőrzését, szükség szerinti cseréjét.

7.) Amennyiben a járművön fedélzeti daru van, a középjavítással egyidőben az időszakos vizsgálatát el kell végezni.

8.)Átadás előtt a járművel futópróbát kell tartani.

Kismunkagépek szerkezeti vizsgálati előírásai

A szerkezeti vizsgálat a gép, a berendezés szerkezeti egységeinek, alkatrészeinek állapot vizsgálatára, működőképességeinek ellenőrzésére - a fődarabok szétszerelése nélkül - kiterjedő vizsgálat.

Vizsgálat végrehajtása

A.) Működtető (meghajtó) motor vizsgálata:

(értelemszerűen: a négy és kétütemű Ottó, a Diesel és a villamos motorok vizsgálatához)

A.1. Általános állapot és szerkezet vizsgálat

Karbantartottság, felfogatás, kötő és rögzítő, kezelő, valamint biztosító elemek, kipufogórendszer, kapocslécek, szíjtárcsák, ékszíjak, burkolatok ellenőrzése.

A.2. Üzemanyag és energiaellátó rendszer vizsgálata

Karbantartottság, tömítettség, szűrők szennyezettségének, üzemanyag vezetékek és üzemanyagtartály állapotának, kábeleknek, dugaljknak, dugvilláknak a vizsgálata.

A.3. Kenőanyagrendszer vizsgálata

Kenőanyag szint és tömítettség ellenőrzése, a kenőanyag minőségének és a kenőanyag szűrők állapotának vizsgálata.

A.4. Gyújtási rendszer vizsgálata

Vezetékek, kábelek, pipák épségének, gyertyák állapotának és a gyújtószikrának a vizsgálata. Motor leállító berendezés ellenőrzése.

A.5. Forgattyús mechanizmus, henger, hengerfej vizsgálata

Az üzemeltetők bejelentései szerint történő vizsgálat; ahol csak részleges megbontás történhet indokolt esetben, a vizsgálat alkalmával az olajteknő és a hengerfej leszerelhető. Szelephézagok és kompresszió ellenőrzése. Minősíteni a kompresszió ellenőrzése és a megbontás utáni vizsgálatok elvégzése után kell.

A.6. Működésvizsgálat

Motor indító és leállító berendezésének, egyenletes működésének és füstölésének ellenőrzése.

A. 7. Érintésvédelmi felülvizsgálat meglétének, érvényességének az ellenőrzése

Gépeknél érintésvédelmi vizsgálatot csak a vizsgálatok végzésére jogosult szakműhely, vagy szakember végezheti el, a hatályos szabványok, rendeletek betartása mellett. Osztálymérnökségi gépész szakember, szakértő csak az arra feljogosító képesítő okmányok, engedélyek birtokában hajthatja végre az érintésvédelmi felülvizsgálatokat és annak dokumentálását.

B.) Tengelykapcsoló vizsgálata:

B.1. Általános állapot és szerkezeti vizsgálat

Felfogás és karbantartottság ellenőrzése szerkezeti és működtető elemeknek a vizsgálat.

B.2. Működési próba

Kezelhetőség, kapcsolhatóság és a hajtott egység egyenletes járásának ellenőrzése.

C. / Energialánc vizsgálata:

C.1. Általános állapot és szerkezet vizsgálat

Szerkezeti részek állapotának, karbantartottságának az ellenőrzése.

C.2. Hajtóművek és csavarozó egység vizsgálata

Hajtóműházak, hajtóműelemek állapotának, karbantartottságának a vizsgálata, kötő, rögzítő és biztosítóelemek, burkolatok, valamint kenések és tömítettség ellenőrzése.

C.3. Nyomaték és fordulatszám átvivő elemek vizsgálata

Karbantartottság ellenőrzése.

C.4. Hidraulikus rendszer vizsgálata.

Szerkezeti egységek állapotvizsgálata. Tömítettség ellenőrzése.

C.5. Kenési rendszer vizsgálata.

Olajminőség és mennyiség ellenőrzése.

C.4. Működésvizsgálat

Kezelhetőség, kapcsolhatóság vizsgálata, valamint a beállítható nyomatékok és a hajtómű járásának ellenőrzése.

D.) Munkavégző egység vizsgálata:

D.1. Általános állapot és szerkezet vizsgálat

Szerkezeti részek, szerszám és gép pozicionáló készülék állapotának karbantartottságának az ellenőrzése.

D.2. Szerszám befogó készülékek vizsgálata

Megfelelőség, állapot, szerszám rögzíthetőség, karbantartottság vizsgálata. Csak a géptípushoz rendszeresített és a gyártó, vagy minősítő által a géphez előírt szerszám befogó készülék fogadható el. Csavarozó gépeknél kötöző-dróttal, sasszeggel felerősített csavarozó-fej nem fogadható el.

D.3. Működési vizsgálat.

Funkciópróbák. Üresjárási és terhelési próbák végzése.

E. / Felépítményi szerkezetek vizsgálata:

E.1. Általános felépítés és szerkezet vizsgálat.

Keretek, vázszerkezetek, kiskocsik, munkahengerek kötő, rögzítő és biztosító elemek, tartozékok vizsgálata, karbantartottság ellenőrzése.

E.2. Munkabiztonsági részek komplex vizsgálata.

Burkolatok, biztonsági elemek, feliratok, színjelölések, tartozékok vizsgálata. A géphez rendszeresített dokumentáció meglétének ellenőrzése.

A vizsgálatokról gépenként a vizsgálatot végrehajtónak két példányban a 9. sz melléklet minta szerinti jegyzőkönyvet kell felvennie.

A vizsgálati jegyzőkönyvnek gépenként ki kell térnie a felsorolt valamennyi gépegységre, minősítve azokat és összefoglaló értékelést kell adnia az eszköz állapotáról, valamint javaslatokat, iránymutatást kell tartalmaznia a szerkezeti vizsgálatot követő fővizsgálat során elvégzendő javításokra vonatkozóan.

Tartalmaznia kell az üzemeltetőre nézve kötelező előírásokat (pl. az üzemeltetés időkorláthoz, egyéb feltételhez kötése). A jegyzőkönyvben rendelkezni kell az eszköz, javításba adásáról, valamint tartalmaznia kell esetlegesen a selejtezésre vonatkozó javaslatot is.

KISMUNKAGÉP VIZSGÁLATI JEGYZŐKÖNYV

Vizsgálati jegyzőkönyv száma:.....

A vizsgált gép azonosító adatai:

Megnevezés:.....

Típus:.....

Pályaszám:.....

Leltári szám:.....

Gyári szám:.....

A gép üzemeltetője:.....

A vizsgálat megnevezése:.....

A vizsgálatot végezte:.....

Vizsgálat helye:.....

Vizsgálat időpontja:.....

A VIZSGÁLAT MEGÁLLAPÍTÁSAI, MINŐSÍTÉSEK

VIZSGÁLATI PONT	MEGFELELŐ	NEM MEGFELELŐ	MEGJEGYZÉS
A.1			
A.2			
A.3			
A.4			
A.5			
A.6			
A.7			
B.1			
B.2			
C.1			
C.2			
C.3			
C.4			
D.1			
D.2			
D.3			
E.1			

Összefoglaló értékelés:

.....
 .....

A vizsgált eszköz az egészséget és a személyi biztonságot (a megfelelő megállapítás aláhúzendó)

nem veszélyezteti

veszélyezteti

Javasolt intézkedés:

.....

k.m.f.

.....
 üzemeltető

.....
 vizsgálatot végző

10.sz. melléklet

11/1. sz. melléklet

11/2. sz. melléklet

13. sz. melléklet

14. sz. melléklet

Igazolás típusismeretről

.....részére (szül. hely.....idő.....a.n.....)

aki ..... időszak alatt a .....típusú,

.....pályaszámú vasúti járművön a 24 óra felügyelet alatti vezetését

teljesítette, a jármű vezetéséhez szükséges típusismeretet megszerezte.

Dátum

aláírás

16.sz. melléklet

17. melléklet

18. sz. melléklet

Nyilvántartások vezetésére, adatszolgáltatásra kötelezett szolgálati helyek és egységek

Technológiai Központok

- Gépkönyv
- Sebességregisztráló korongok, szalagok ellenőrzésének nyilvántartása.
- Veszélyes termelő berendezések nyilvántartása.
- Állagstatisztika vezetése felterjesztése.
- TMK tervek készítése, felterjesztése.
- TMK lap vasúti járművekhez, pótkocsikhoz.
- Vonalismereti nyilvántartás.

MéRNÖKI SZAKASZOK

- Gépkönyv, hatósági engedélyek.
- Sebességregisztráló korongok, szalagok ellenőrzésének nyilvántartása.
- Veszélyes termelő berendezések nyilvántartása.
- Állagstatisztika vezetése felterjesztése.
- TMK tervek készítése, felterjesztése.
- TMK lap vasúti járművekhez, pótkocsikhoz.
- Vonalismereti nyilvántartás.
- Gépkezelők, vasúti járművezetők, emelőgép kezelők és kötözők nyilvántartása.
- Kimutatás a gépkezelők, vasúti járművezetők időszakos oktatásairól.

Szakaszok

- Gépkönyv
- Gépnnyilvántartó lap
- Napi karbantartás nyilvántartása. (Üzemi karbantartási napló, vagy 918-803)
- Állagstatisztika vezetése felterjesztése.
- Munka- és emelőgépek, vasúti járművek vizsgálati jegyzőkönyvei.
- Villamos gépek érintésvédelmi felülvizsgálatának nyilvántartása és jegyzőkönyvei.
- A szolgálati helyen lévő veszélyes termelő-berendezések és azok vizsgálatának nyilvántartása.
- A szolgálati helyen lévő munkagépek, vasúti járművek TMK terve.
- TMK lap vasúti járművekhez, pótkocsikhoz.
- Hegesztő berendezések és azok vizsgálatai.

MÁV Rt tulajdonú gépeket bérlő külső vállalkozások

- Gépkönyv
- Gépnnyilvántartó lap.
- Napi karbantartás nyilvántartása. (Üzemi karbantartási napló.)
- TMK tervek készítése.
- Karbantartási költségek évenkénti kimutatása.

TMK lap vasúti járművekhez, pótkocsikhoz